

Povești despre schimbare
sau mărturii privind eradicarea sărăciei prin
eforturi comune

ATD FOURTH WORLD
ALL TOGETHER IN DIGNITY TO OVERCOME POVERTY

Faceți click pe unul
dintre logouri pentru a
vă întoarce la cuprins.

Faceți click pe titlul
unei povești pentru
a o citi.

Prefață		3
Schimbare completă de perspectivă	(Bulgaria)	5
Împreună pentru drepturile noastre	(Ungaria)	9
Lupta pentru educație	(România)	13
110% dintre copii sunt înscriși la școală	(Guatemala)	16
Sunt mediator	(Macedonia)	19
Cercul, ca un curcubeu	(România)	22
Speranța moare ultima	(România)	26
Când cunoașterea se îmbină și crește	(Franța)	29
Inspirați de bătrânul nuc	(România)	33
Echipa Speranței	(Bulgaria)	37
De unde vin liderii?	(SUA)	40
Nu mă dau bătut!	(România)	43
Toți împreună	(Ungaria)	46
Nici măcar nu le știu numele	(Burkina Faso)	50
Din nou la școală	(România)	53
O luptă de-o viață pentru familia sa	(România)	56
Am 13 ani și joc fotbal cu migranții	(Franța)	58
Prietenia dintre copii - Tăpori	(Croatia)	61
Prietenia dintre copii - Tăpori	(Serbia)	63
Împreună formăm o stâncă	(Madagascar)	65
Luptați pentru drepturile voastre	(Spania)	68
Carta internațională 17 octombrie		72

Povești despre schimbare sau mărturii privind eradicarea sărăciei prin eforturi comune

În această broșură ne-am propus să împărtășim povești care ne arată că sărăcia poate fi eradicată. Ea trimite un mesaj pozitiv spre deosebire de fluxul continuu de știri negative care provoacă multor oameni un sentiment de descurajare și neputință.

Aceste povestiri despre oameni excluși, care și-au găsit un loc al lor și au contribuit la construirea unei lumi mai bune, ne arată beneficiile de pe urma eforturilor comune făcute în scopul schimbării.

Acestea nu sunt doar niște povești personale, ci povestiri despre oameni din medii diferite și de vârste diferite, care s-au sprijinit reciproc spre atingerea unui obiectiv comun și au făcut progrese efective sau au adus o transformare pozitivă.

Ele scot în evidență curajul, tăria, demnitatea și mândria celor care trăiesc în sărăcie și a celor care intră în contact cu ei.

În această broșură, dorim să prezentăm povești despre transformare din diferite țări din Europa de sud-est, inclusiv Bulgaria, Croația, Ungaria, Macedonia, România și Serbia. Am petrecut mult timp pentru a-i întâlni pe toți oamenii implicați, pentru a le lua interviuri și pentru a scrie împreună povestea pe care voiau să o facă cunoscută. Ei ne-au inspirat foarte mult și sperăm că poveștile lor vă vor inspira și pe voi să vă implicați în combaterea sărăciei alături de cei care îi fac față în viața de zi cu zi.

Cu toate acestea, în întreaga lume există oameni care se luptă din greu cu sărăcia. De aceea, am inclus în broșura noastră și unele povești din alte părți ale lumii, pe care le puteți accesa pe site-ul www.poverty-stop.org.

Multe alte persoane și grupuri iau noi inițiative și întreprind acțiuni împotriva sărăciei, asigurându-se că oamenii cei mai excluși se fac auziți, iar contribuția lor este recunoscută.

Alte povești sunt în curs de desfășurare; multe altele trebuie să mai fie încă spuse!

Vă invităm pe toți să vă alăturați mozaicului de persoane din întreaga lume care strigă „vrem să punem capăt sărăciei” și să participați la Ziua internațională pentru eradicarea sărăciei, care va avea loc pe 17 octombrie. Aruncați o privire asupra Cartei internaționale, pe care o puteți găsi la sfârșitul acestei broșuri, cu ocazia zilei de 17 octombrie.

Această broșură este disponibilă în cinci limbi (bulgară, engleză, franceză, maghiară, română). Dorim să mulțumim călduros tuturor oamenilor - și sunt mulți - care au făcut posibil acest lucru.

Véronique și Benoit Reboul-Salze
ATD Fourth World (Toți împreună în demnitate)

Sărăcia este o formă de violență. Ea duce la umilire și reduce oamenii la tăcere. Ea distruge vieți. Dar sărăcia nu este inevitabilă.

La fel ca sclavia sau discriminarea, poate fi eradicată. Cei care îndură sărăcia, rezistă în fața nedreptății provocate de ea în nenumărate feluri. Dacă vrem să răspundem provocărilor cu care se confruntă lumea de astăzi, avem nevoie de inteligența și curajul lor.

Astăzi, oamenii care se simt proscriși se fac auziți și iau atitudine. Alții li se alătură pentru a construi o lume liniștită, în care nimeni nu este lăsat în urmă.

Apel la acțiune: www.poverty-stop.org

Schimbare completă de perspectivă

Genika și prietenii ei se conectează prin muzică și conversații creative cu rezidenții din cartierul Stolipinovo, din Plovdiv, un oraș din Bulgaria.

De Genika Baycheva (Bulgaria)

Am făcut parte din echipa „Foundation Plovdiv 2019”, al cărei scop a fost ca orașul Plovdiv să devină Capitală Europeană Culturii în 2019. Am vrut să ne concentrăm asupra lui Stolipino, o parte a orașului care părea uitată și abandonată de toată lumea. Fiind recent stabilită în Plovdiv, am decis să vizitez Stolipinovo și am fost plăcut surprinsă că nu a fost atât de periculos, față de cum îmi spunea lumea.

Cu Fundația am întâlnit un muzician foarte bun, un băiat german care călătorea cu pianul său în jurul lumii și pe care noi l-am invitat să vină în Stolipinovo. A fost minunat să observăm interacțiunea dintre el și oamenii din cartier. Au fost foarte fericiți să se întâlnească cu el, să descopere muzica. Așa am început să ne gândim și mai mult despre cum am putea să implicăm arta și cultura în cartier. Deși am încetat să lucrez pentru Fundația Plovdiv 2019, am continuat să vizitez Stolipinovo din ce în ce mai des.

În cadrul unui atelier de creație în Plovdiv, un artist olandez a descoperit o abordare artistică foarte interesantă, numită „Sesiuni de catedră”. Trebuia să luăm scaune de plastic și să ne plimbăm prin cartier cu ele. Misiunea noastră a fost să ne așezăm lângă locuitorii din cartier și să discutăm despre ceea ce le place în zona lor, ceea ce nu le place și ce ar dori să îmbunătățească. Apoi ei au scris ideile principale, alese împreună cu oamenii așezați pe scaune.

În zonele mai mici ale cartierului, numite așezări informale, oamenii nu aveau scaune deloc. Acesta a fost motivul pentru care, mai târziu, cu un tâmplar din cartier, am construit cuburi galbene din lemn, ca oamenii să se poată întâlni, să scrie, să-și deseneze gândurile și să le împărtășească unul cu altul.

Mi-a plăcut foarte mult această abordare, fiindcă mă puteam conecta la un nivel foarte personal cu oamenii din cartier. Mi-a plăcut să ascult poveștile lor și mi-a deschis mintea spre noi orizonturi.

Eram șase persoane cei care ne-am întâlnit cu oamenii din Stolipinovo. Din frazele culese în timpul acestor sesiuni de ședință, a venit ideea de a scrie o melodie cu versuri și apoi de a crea un videoclip muzical. Mergeam prin cartier, căutam tineri talentați, muzicieni, care să colaboreze împreună pentru acest cântec. Și cred că acesta a fost unul dintre momentele care m-au inspirat, căutarea unor talente din vecinătate. Din nou, mi s-au deschis noi orizonturi, o călătorie plină cu descoperiri și creativitate.

Toate acestea au fost posibile pentru că ne-am făcut timp să-i cunoaștem pe oamenii din Stoliponovo.

Este o greșeală obișnuită ca oamenii care vin din afara unui cartier să creadă că îi pot schimba pe locuitorii de acolo. La început am fost plină de energie și optimism pentru a face ceva bun pentru oameni, cu idei foarte ambițioase pentru a schimba cartierul, pentru a-i schimba pe oamenii.

Fiind acolo și vorbind cu oamenii timp de 2 ani, mă puteam conecta mult mai bine cu nevoile, dorințele și gândurile lor.

Mi-am revizuit propriile gânduri, nu mai voiam să-i schimb pe oameni. Am vrut ca ei să aibă o viață mai bună, să schimbe condițiile în care trăiesc, dar ei înșiși să nu se schimbe. Cel mai important lucru a fost să se conecteze cu oamenii, și nu există alt mod de a face acest lucru decât de a le oferi suficient timp.

În al doilea rând, ceea ce m-a inspirat și mai mult a fost că atunci când am mers cu cuburile galbene, am reușit să ne conectăm cu copiii. Din punct de vedere fizic, a fost foarte interesant să observăm acest lucru, deoarece odată ce am ajuns cu cuburile, a fost ca un magnet pentru copii. Înainte să venim cu cuburile de lemn, copiii se ascundeau. Am văzut atât de mulți copii și au fost atât de fericiți să-și exprime și ei opinia.

Acesta a fost un moment important. De exemplu, îmi amintesc când am întâlnit-o prima dată pe fiica Kameliei; ea a venit la mine zâmbind. Iar ultima dată când am văzut-o, am avut prima noastră conversație în bulgară, fiindcă a fost mai relaxată cu mine. Puteam să petrec cu ei ore întregi. Îmi amintesc de prima dată când Kamelia a spus: „*Aceștia sunt prietenii mei*” și cât de mult timp a durat ca să le câștig încrederea.

Recent, Kamelia a spus: „Stați cu noi, să bem cafea împreună și să vorbim. Să schimbăm tot ce avem, și ce nu avem - totul. Nu ascundeți nimic, nici eu nu ascund nimic. Stai de vorbă cu toți copii în parte, cum le merge la școală, cu ce se ocupă. Asta am învățat de la tine: prietenia. Am învățat că nu contează dacă sunt creștin sau musulman. Acesta nu este un motiv pentru a fi sau nu prieteni. Sunt oameni care spun: „Aceștia sunt creștini, noi suntem musulmani” și ei păstrează distanța. Eu nu păstrez distanța. Acesta este motivul pentru care toți oamenii ca mine vin aici”.

Făcând conexiuni prin muzică și conversații cu oamenii de la Stolipinovo, sprijinindu-i și nu încercând să-i schimbăm. Oferindu-le timpul necesar, am ajuns să descoperim și să învățăm multe împreună.

Aceste legături ne-au ajutat să combatem stereotipuri - o muncă grea, dar foarte importantă.

Împreună pentru drepturile noastre

„A Város Mindenkié” sau „Orașul este pentru Toți” este o organizație de voluntari din Budapesta (Ungaria), de la firul ierbii, în care activiși fără adăpost sau care locuiesc în condiții precare lucrează împreună cu activiști, care au unde locui, pentru dreptate socială și dreptul la locuință.

O poveste scrisă de Jutka Lakatosné, László Murányi și Anna Alexandrov (Ungaria)

Noi, cei de la Orașul este pentru Toți, încercăm mereu să luăm legătura cu oameni care locuiesc în locuințe informale sau care nu au deloc unde locui, să legăm noi contacte și să vedem dacă totul este în regulă cu ei. Scopul este să nu existe oameni de care lumea nu știe nimic. Este inacceptabil ca nimeni să nu meargă să îi ajute acolo unde sunt.

Jutka, membră în organizația Orașul este pentru Toți, care locuiește la rândul ei într-o locuință informală, descrie modul nostru de lucru: „Este un loc și un mediu foarte «primitiv», unde oamenii săraci pot deveni

lideri și joacă un rol important în această luptă, implicându-se pentru drepturile lor, unde nu există nicio diferență între oamenii care lucrează împreună; ne acceptăm unii pe ceilalți și avem încredere unii în alții. În legea căsătoriei din Ungaria scrie: «La bine și la rău, până când moartea ne va despărți». Ce frumos ar fi dacă am putea lucra așa: toți oamenii împreună, la bine și la rău?”

László a venit la Orașul este pentru Toți printr-o persoană pe care a cunoscut-o într-un adăpost. Munca noastră îi oferă: „oportunitatea de a căpăta noi deprinderi. Aș spune că să se adune și să lucreze împreună îi face pe oameni mai puternici. Dar dacă sunt și mai mulți oameni care lucrează împreună, atunci ei devin și mai puternici”.

Nu toți cei implicați în activitatea noastră provin dintr-un mediu sărac - Anna, care ni s-a alăturat recent, a vrut să vină într-un grup care „lucrează cu oameni afectați direct de aceste nedreptăți.

Nu poți ajuta din afară. Persoana care luptă cu sărăcia este cheia. Aceștia sunt oameni care vor și pot lupta pentru ei înșiși. Pur și simplu aceasta este realitatea. Acesta ar fi mesajul meu pentru cei care vor să se implice în grupuri de activism: «Nu poți doar să le spui oamenilor ce să facă»”.

Când Orașul este pentru Toți află că există un adăpost improvizat pe undeva, echipa de coordonare se adună pentru a se interesa cine poate merge acolo.

Apoi se organizează un World Hut Meeting (din engleză: *întâlnire sub pălăria lumii*). Grupul creează un loc deschis tuturor, unde oameni de peste tot pot veni și pot vorbi despre orice, aproape de aceste adăposturi improvizate. Numele este amuzant, dar se bazează pe ideea de picnic. Oricine poate merge: membrii (activiști, care care au unde locui) și oameni fără adăpost care trăiesc în sărăcie. Împreună ei fac sandvișuri, aduc apă, întind o pătură pe jos, manâncă și invită oamenii care locuiesc acolo să li se alăture. Apoi cei noi pot decide

dacă vor să se alăture și să se implice împreună cu noi la Orașul este pentru Toți, sau dacă doar vor să rămânem în contact.

Indiferent de rezultat, țelul nostru este să nu lășăm pe nimeni să rămână neobservat. Membrii din „Orașul este pentru Toți” pot rămâne în contact cu ei, pot vorbi cu ei și îi pot ajuta.

Există o pădure în sectorul al 19-lea din Budapesta, care este numită „Sherwood Forest”. Acolo locuiesc oameni în adăposturi improvizate, numite Pălării sau „Kunyhó” în maghiară. „Kunyhó” este o casă făcută din bucăți de lemn, plastic și orice alte materiale utile aruncate de alți oameni. Anumiți oameni își construiesc căsuțe cu aceste materiale și le numesc „Kunyhó”.

Cu câțiva ani în urmă, un World Hut Meeting a avut loc în pădurea Sherwood. Unsprezece oameni fără adăpost locuiau acolo de mai bine de 8 ani, printre care și un cuplu, Erika și János, care aveau rol de lideri în acel grup. Ei au fost printre membrii fondatori ai

organizației „Orașul este pentru Toți”. Toți cei care locuiau în pădurea Sherwood erau uniți ca o familie.

Întrucât există o lege care interzice construirea caselor pe acel teren, autoritățile forestiere le-au ordonat să plece. Împreună am decis să reacționăm. Am fost în audiență la autoritățile forestiere, am discutat cu vicepreședintele sectorului și cu oamenii din primărie. Le-am cerut să le ofere case acestor oameni pe care îi forțau să plece din pădure.

După câteva luni de discuții și dezbateri s-a ajuns într-un final la un consens: pentru început municipalitatea le-a acordat două apartamente acestor oameni. Primăria a decis ca oamenii din adăposturile improvizate să-și renoveze singuri apartamentele în care urmează să locuiască.

O altă organizație, numită „Utcáról Lakásba Egyesület” (în maghiară *De pe stradă acasă*) avea să ajute cu renovarea. Am lansat atunci un apel pentru instrumente, materiale și voluntari - nu numai de la „Orașul este pentru Toți”, ci și simpatizanți și prieteni au ajutat cu renovarea. Primăria de asemenea a contribuit cu o mică sumă.

Până acum, șase oameni au fost mutați în locuințe renovate. O altă locuință este renovată în prezent, iar anul viitor vor mai fi oferite două apartamente. Atunci, toți cei care mai sunt în viață din acest grup, vor avea un apartament.

Din păcate, Erika și János nu se numără printre ei.

Erika a murit într-un adăpost pentru muncitori, înainte să se mute în propriul lor apartament. János a murit puțin mai târziu, așa că nu s-a putut bucura de noul apartament decât o perioadă scurtă de timp.

Acum există două primării care oferă case persoanelor fără adăpost, datorită efortului celor de la Orașul este pentru Toți. Primăria sectorului 10 oferă anual două apartamente persoanelor care locuiesc în barăci sau pe stradă. Ceea ce reprezintă o schimbare reală.

Dacă o primărie face ce trebuie de la început, dar apoi face ceva nedrept, „Orașul este pentru Toți” va protesta împotriva nedreptății. Nu există nicio situație pentru care „Orașul este pentru Toți” nu va lupta.

Lupta pentru educație

Cati, un asistent educațional într-unul din Cluburile de Educație Alternativă a asociației Policy Center for Roma and Minorities din București, povestește despre cea mai veche luptă a ei: educația pentru toți.

de Cati Vatală (România)

Viața îmi dă putere. Am crescut într-un ghetou al Bucureștiului și am fost nevoită să am grijă de copiii și de oamenii mei. Chiar dacă uneori simt că vreau să renunț sau că sunt prea obosită, îmi amintesc de trecut, pentru că vreau să fac o schimbare în comunitatea mea.

Am crescut în ghetoul din Rahova din București. Am avut o copilărie fericită fiindcă nimănui nu îi păsa că ești român, rom sau sărac. Împărțeam tot ce aveam și chiar dacă eram săraci, nu simțeam, pentru că ne ajutam între noi.

Când am fost în clasa a Va, am chemat-o pe mama la școală. Mama nu a vrut, dar am reușit să o conving și a venit. Apoi, copiii au început să râdă de mine și să mă discrimineze pentru că mama are pielea închisă la culoare. Din acel moment nu am mai mers la școală.

În ciuda acestui fapt îmi plăcea școala. Îmi plăcea să învăț. Am încercat să mă întorc la școală, dar nu m-am descurcat. Astfel, am devenit adult, un adult fără educație.

Când am plecat din ghetoul din Rahova, am văzut alte părți ale orașului și că oamenii aveau condiții de trai mai bune. Am avut multe slujbe: femeie de serviciu, croitoreasă. Am reușit să lucrez până și în cosmetică. Dar nici una dintre aceste slujbe nu era bine plătită, pentru că nu aveam hârtiile necesare, diplomele care să ateste că am educație.

De atunci și până acum, le vorbesc copiilor și adulților despre importanța educației pentru a putea avea o viață mai bună.

La 26 de ani am reușit să îmi reiau studiile. Am reușit să termin încă două clase: a șaptea și a opta. Ca mamă, încerc să le ofer copiilor mei ce e mai bun, pentru ca ei să nu treacă prin ce am trecut eu. Sunt foarte mândră de băiatul meu mai mare, tocmai a terminat liceul și vrea să meargă și la facultate. Fata mea a terminat și ea clasa a opta. Acum e înscrisă la liceu. Mai am un copil, unul mic care are autism. A fost foarte greu să găsesc pe cineva care să îl ajute.

Din fericire, am găsit un ONG care ne sprijină. În timp ce îl ajutam să se dezvolte, băiatul meu m-a învățat atât de multe!

Apoi i-am cunoscut pe cei de la Policy Center for Roma and Minorities, care mi-au oferit un loc de muncă ca asistent educațional într-unul din Cluburile de Educație Alternativă.

Clubul e descris ca fiind un spațiu al creativității în incinta unei școli. E deschis șase zile pe săptămână, inclusiv în perioada vacanței de vară. Copiii sunt sprijiniți de asistenți educaționali și voluntari care le oferă sprijin și mentorat. Asistenții educaționali încurajează participarea părinților în promovarea educației în comunitatea din cartierul lor.

Rolul lor este foarte important, deoarece prin implicarea lor se creează legătura între profesori, copii și părinți.

Fără prezența asistenților educaționali din comunitate, Clubul de Educație Alternativă nu ar putea schimba nimic în ceea ce privește școala sau viața copiilor. Copiii nu ar veni, dacă nu ar găsi oameni în care să aibă încredere.

Au trecut patru ani de când fac parte din Club. Îmi place să ajut copiii ca asistent educațional și pot să o fac datorită experienței dobândite cu băiatul meu cel mai mic.

Uneori e greu să le arăți celorlați că trebuie să învețe. Vorbesc cu mulți copii și merg în casele părinților lor. De multe ori, mă supăr când văd că cei mici pleacă de la școală sau chiulesc ca să muncească. Părinții îmi spun: „*Păi, acum e bărbat. Trebuie să meargă la muncă!*”. Pe de altă parte e greu pentru familii, deoarece primesc de la stat 84 lei pe lună alocație pentru fiecare copil. În teorie, sunt bani pentru rechizite și haine pentru școală, dar nu e de ajuns.

Pentru a da roade, rolul asistentului educațional trebuie să fie acceptat de toată lumea.

Înseamnă că posibilitățile educaționale ale asistentului trebuie știute de profesori și de părinții din cartier. Aceste capacități și relații, pe care asistentul educațional le dezvoltă, nu vin peste noapte. E nevoie de mult timp și răbdare.

Acum, o altă bătălie personală e să obțin diploma care să le arate oamenilor din comunitatea mea că sunt un educator bun.

Am reușit să încep liceul la 36 de ani. Am vrut, de asemenea, să îi arat băiatului meu cel mare că merită. Nu contează vârsta pe care o ai. Cumva, toată experiența asta, mi-a arătat că sunt o persoană valoroasă.

Lucrurile se pot schimba în bine când educația devine o prioritate, doar că trebuie să depui mult efort și multă muncă.

110% dintre copii sunt înscriși la școală

Când eram în favelele din Guatemala, familiile ne spuneau de obicei două lucruri. Primul este că își doresc pentru copiii lor să ducă altă viață decât au dus ei, să nu mai cunoască sărăcia pe care au trăit-o părinții lor. Al doilea lucru era că unica moștenire pe care le-o pot lăsa copiilor lor este educația.

De Paul Maréchal (Guatemala)

Așa că împreună cu acele familii am decis să facem tot ce este posibil încât copii să meargă la școală, să nu renunțe și să reușească la învățătură. Am încercat să identificăm obstacolele împreună cu familiile și profesorii din favele. Prima cauză era lipsa certificatelor de naștere și problemele financiare (înscriere la școală, uniforme, rechizite), apoi era frica, umilința copiilor care nu au mers niciodată la școală și a părinților care nu știau ce înseamnă școală.

Văzând care sunt dificultățile, am încercat să facem ceva nou și am pornit un proiect pilot pentru a le depăși. Ne-am implicat în viața de zi cu zi a copiilor, am pus pe picioare biblioteci ambulante, am oferit ajutor la teme, am organizat întâlniri pentru părinți. Una dintre mame a fost aleasă reprezentantul părinților la școală, chiar dacă venea dintr-un mediu extrem de sărac și de marginalizat.

Unul dintre primii pași a fost să creăm legături între familii și profesorii din zonă, precum și cu asociații care luptă pentru drepturile copilului sau educație în general. Aceste asociații ne-au ajutat să devenim mai vizibili, să ne întâlnim cu raportorul ONU pentru educație și să organizăm o masă rotundă cu jurnaliștii. Așa că am continuat sprijinul și datorită altor oameni, dar ne-am păstrat rolul specific de a rămâne aproape de familii și de a lucra direct cu ei.

Pe baza a ceea ce am lucrat cu profesorii și familiile, am venit cu propuneri pentru politicile publice și educaționale din Guatemala. Alături de familii am mers la întâlniri cu candidații la alegerile prezidențiale. După alegeri ne-am întâlnit cu ministrul educației, chiar de mai multe ori, precum și cu alte asociații. Am fost auziți și am reușit să obținem un acord guvernamental care confirmă gratuitatea școlii în Guatemala și mai ales să obținem confirmarea că pentru a se înscrie la școală copii nu vor mai avea nevoie de certificat de naștere sau să fie înregistrați.

Ceea ce înseamnă că acei copii care dispăruseră, care nu existau din puncte de vedere legal... acum se puteau înscrie la școală în anul următor. Și în timp ce în Guatemala, în anumite cartiere sărace, se spunea că un procent de 98% de copii merg la școală, anul următor numărul a crescut la 110%, din cauza faptului că au mai apărut copii care nu fuseseră incluși în statistici.

Acest proiect a facilitat un acord guvernamental pentru învățământul gratuit și acces pentru toți copiii, chiar și pentru cei care nu sunt înregistrați și nu au certificate de naștere oficiale. Acest proiect nu numai că a avut efect asupra celor 600 de copii de care ne îngrijim în fiecare zi, ci și asupra a 3 milioane de copii din Guatemala care nu puteau merge la școală înainte.

Bineînțeles că aceasta nu este soluția la toate problemele, însă a trimis un semnal de speranță multor familii, care au început să creadă că școala este și pentru ei.

Sunt mediator

Rolul de mediator în sprijinul unei comunități care face eforturi pentru a-și îmbunătăți drepturile presupune să îi cunoști pe oameni, după cum veți vedea în această relatare. Muarem, ca membru al unei astfel de comunități, poate lucra cu toată lumea.

*De Muarem Abdi, cu sprijinul Llatifei Sikovska
- din Ambrela (Republica Macedonia)*

Numele meu este Muarem Abdi și locuiesc în Shutka, o parte a orașului Skopje din Republica Macedonia. Pe parcursul vieții, am văzut că există discriminare împotriva cetățenilor romi și că romii sunt considerați ca fiind o clasă inferioară.

Așa că m-am gândit: „Trebuie să fac ceva. Voi căuta un ONG care se implică în chestiunile referitoare la persoanele de etnie romă, ca să văd dacă l-aș putea sprijini în activitatea sa pentru drepturile lor, astfel ca aceste persoane să ducă o viață mai bună”.

La scurt timp după aceea, am descoperit un nou centru educațional pentru romi numit Ambrela. În 2007, am început să lucrez cu ei ca voluntar și apoi în 2011, am lucrat ca mediator. Din 2013 până în 2015, am lucrat ca educator în cadrul proiectului nostru pentru copii, numit „Pas cu pas”, care m-a făcut foarte fericit pentru că îmi place să lucrez cu copiii.

Părinții își aduc copiii la proiect, în parte pentru că sunt atât de ocupați lucrând pentru a supraviețui, și din această cauză au foarte puțin timp liber. Noi, în echipa ONG, îi sprijinim pe copii să se pregătească pentru a începe școala, ajutându-i cu lucruri de bază, dar importante, cum ar fi, să spună „bună dimineată”, „scuză-mă” sau „mulțumesc” și cum să-și spele mâinile înainte și după mese. De asemenea, organizăm ateliere și întâlniri cu părinții. În cadrul lor, părinții ne împărtășesc cât de important este faptul că acești copii vin la Ambrela și cât de mult și-au îmbunătățit nivelul de limbă macedoneană.

În prezent, activitatea mea pentru Ambrela presupune ca eu să acționez ca mediator între sistemul de sănătate și familii. De exemplu, în Shutka, în special pe străzile Brsjacka Buna, Gjarsija Lorka, Pelagonija și Zivot, nu există numere la case. Astfel, pentru muncitorii de la centrul de sănătate din oraș, nu este atât de ușor să îi găsească pe oameni. Invităm familiile să aducă copiii la vaccinuri la centrul de sănătate. Vă explic cât de important este.

În cazul în care părinții nu pot ajunge singuri acolo, atunci noi vizităm familiile împreună cu personalul centrului de sănătate, și vaccinăm copii direct.

Rolul meu în Ambrela implică petrecerea unui timp destul de îndelungat vizitând diverse familii. Ca un rom care le vorbește limba, ei mă înțeleg mai ușor și se tem mai puțin decât dacă vorbesc cu alți macedoneni, față de care poate exista o barieră lingvistică.

În Brsjacka Buna, 50 de familii trăiesc în condiții mediocre, cu copii ce au vârste între 0 și 17 ani. Numai unii dintre aceștia au acces la apă și electricitate. Părinții nu au documente personale pentru ei înșiși sau pentru copiii lor. Copiii pot merge la grădinița și școala locale, însă nu beneficiază de protecție socială și nu au asigurări de sănătate: **sunt discriminați și excluși din sistemul de stat. Pentru Ambrela, Brsjacka Buna este cea mai mare provocare în activitatea sa de ONG.**

Suntem un serviciu care sprijină familiile de acolo. Le ajutăm să-și obțină documentele personale și să-i includă pe copiii lor în sistemul de învățământ. Le sprijinim pentru a-și exercita drepturile și pentru a avea acces la asistență medicală și socială. Ei au încredere în Ambrela și membrii săi și se bazează pe noi. Dacă echipa noastră crede că putem ajuta, vom face tot ceea ce este necesar în acest sens. De exemplu, dacă o familie are nevoie de ajutor pentru actele de identitate sau alte documente personale, deși aceasta nu face parte din rolul meu oficial, ajut obținând datele lor personale, pe care le transmit apoi kolegei mele, Llatifa, care se ocupă de restul.

În acest fel, familiile își păstrează încrederea în noi. Când te cunosc ca pe unul dintre ei, sunt mai deschiși să vorbească despre orice aspecte sau probleme pe care le pot avea.

Ce aș vrea să le spun altor persoane care nu locuiesc în Shutka?

Aș vrea să le spun că, înainte de a judeca pe cineva, ar trebui mai întâi să cunoască acele persoane, să înțeleagă cine sunt, ce probleme au și de ce se află în situația în care se află.

Vrem ca oamenii să nu se mai gândească la persoanele de etnie romă ca la un popor care nu se comportă bine, care este prost educat sau care fură. Dacă sunt deschiși către această perspectivă, vor descoperi apoi că romii sunt, de asemenea, persoane de treabă care aspiră la mai multă educație.

Cercul, ca un curcubeu

De Benoît și Véronique Reboul-Salze, împreună cu Marian Milea și Tania Pulcino

La prima noastră întâlnire cu Fundația Parada se produce un declic. Nu ne cunoșteam și totuși ni se pare că ne cunoaștem dintotdeauna!

În casa Fundației Parada, toate etajele sunt însuflețite de viață. Simți asta chiar dinainte de a intra în curte. Tineri, copii, uneori și părinți, sunt cu toții acolo și discută. Chipurile tuturor și ale fiecăruia în parte sunt marcate de o viață grea. Cu toate acestea, un zâmbet, fugar uneori, le iluminează.

Unii copii și tineri, care trăiesc și muncesc pe străzile din București, se pot duce la primul etaj ca să își tragă sufletul și să se întâlnească cu alții. Aici pot manca, pot să-și spele hainele sau să se ocupe de ei înșiși. Alții sunt ajutați să studieze, mai ales să se poată pregăti pentru reîntoarcerea la școală, o a doua șansă, sau se pot bucura de sprijin pentru probleme mai personale.

Tot acolo este și echipa Caravanei. Se pregătesc turneele în care au loc întâlnirile cu acești copii, acești tineri adesea invizibili pentru restul bucureștenilor și care, în orice caz, au dispărut din statisticile oficiale odată cu aderarea României la Uniunea Europeană.

Ionuț, directorul, amintește adesea că este vorba de „redarea demnității, discutând cu ei și rămânând deschiși și disponibili.”

Dedlicul se produce chiar de la parterul clădirii. Locul este destinat circului, acolo au loc repetițiile, acolo se pregătesc spectacolele. Pentru că am jucat și noi în spectacole de circ stradal, știm că aceasta este o modalitate formidabilă pentru a merge înainte împreună, în grup.

Aici, în acest spațiu, lucrează Marian și Tania. Au cunoscut Parada pe vremea când Miloud, fondatorul, artist-clovn, a început să se ocupe de acești copii, băieți și fete, care trăiau pe străzile și prin gările capitalei românești, la scurtă vreme după schimbarea regimului din 1989.

„Cercul le permite copiilor și tinerilor să își găsească un loc în societate. Cercul înseamnă pentru ei posibilitatea de a juca în fața altora, pe o scenă sau pe stradă, și asta îți permite să

devii vizibil pentru o societate care nu te acceptă. Viața pe stradă nu te învață nici istoria, și nici geografia. Te învață doar cum să supraviețuiești. Societatea nu îi acceptă pe copiii străzii. Cercul le permite să își recapete stima de sine. Ai nevoie de foarte mult curaj ca să îi privești în față pe ceilalți și circul este un «instrument» care îți dă forța necesară pentru a face acest lucru. Cercul poate fi un mijloc de luptă împotriva sărăciei.

Arta circului permite recuperarea spațiului prin depășirea propriei timidități. Acest lucru permite schimbarea imaginii pe care oamenii o au despre copiii străzii. «Ah, tu ești cel pe care l-am văzut în spectacol, ah... e frumos, e frumos.»”

Acesta este modul în care Marian vorbește despre metoda pedagogică pe care o aplică. Marian este astăzi animator socio-cultural. Miloud a avut încredere în el. Apoi, s-a format în diferite școli de circ.

A organizat turneele trupei Parada în mai multe țări europene. Pentru el, este foarte important să rămână în România și să continue să lucreze cu tinerii străzii și cu noua generație de animatori care începe să își facă apariția. Acest lucru îi dă speranțe mari.

Tania a început să lucreze în proiectul Parada când avea 15 ani și era instituționalizată într-o casă de copii. Parada a ajutat-o să devină animator social. Ne împărtășește gândurile ei:

„Vin aici ca să organizez numere de circ cu Marian; îmi place să lucrez cu copiii străzii, copiii învață să jongleze, să facă acrobații și orice alte activități legate de viața circului. Copiii străzii sunt curioși. Circul este pentru ei o joacă, iar Parada este pentru ei o familie.”

Marian completează: *„Este o joacă, dar este o joacă serioasă. Nu este doar o activitate ca să le treacă timpul. Prin joc, este posibil să deschizi o altă ușă. Este într-adevăr dificil să lucrezi și să lucrezi doar prin arta circului. Circul nu este doar o modalitate de a găsi și de*

a angaja artiștii. Nu suntem o școală de circ. Suntem doar o etapă de tranziție pentru acești tineri. Suntem o rampă de lansare. Stai aici, înveți pentru ca mai târziu să zbori cu propriile tale aripi. Îți continui viața.

Avem un vis și formăm un grup, o echipă. Ne pricepem la ceea ce facem. Tinerii sosesc cu atâtea speranțe. Suntem aici ca să formăm oameni.”

Zeci de tineri care vin la Parada învață să zboare cu propriile lor aripi, să își găsească propriul drum în viață.

Marian ne vorbește despre unul dintre acești tineri: Florin.

„Făcea deja parte din trupa circului. Într-o zi, aflăm că este căutat de poliție. Fără acte de identitate, totul este complicat: cum să demonstrezi cine ești, ce vârstă ai. Florin nu a avut niciodată acte, nu a avut niciodată carte de identitate. Cum este posibil așa ceva într-o țară europeană? Cartea de identitate este atât de importantă.

Într-o zi, în centrul Bucureștiului, un polițist l-a văzut pe Florin în mijlocul unei parade a trupei. Când l-a văzut în mijlocul spectacolului, totul s-a schimbat.

Polițistul care l-a recunoscut a venit după aceea la Parada. A avut răbdare să ne explice care este procedura pe care o puteam demara pentru ca Florin să poată obține cartea de identitate. Dar de ce acest polițist nu făcuse asta înainte? Viața lui Florin s-a schimbat după această întâmplare. Mai târziu, a putut chiar să participe la Cupa mondială de fotbal a persoanelor fără adăpost din Mexic.

Florin este un copil normal, ca toți ceilalți copii și tineri pe care îi cunoaștem. De aceea este foarte important să îi permitem societății să îi accepte și să reacționeze în același timp, este foarte important. Nu e normal să îi vedem pe acești copii și familiile lor cum trăiesc pe stradă, de multe ori drogați și bolnavi, de prea multe ori abuzați fizic și moral.”

Cercul aduce schimbări pentru toată lumea.

Pentru Tania, „acest lucru se petrece prin curiozitate și exercițiu”. Pentru Marian, „este ca un curcubeu: te uiți în sus, la cât este de frumos, fără să mai privești în jos”.

Speranța moare ultima

Doamna Y (Ungaria)

Véronique și Benoît Reboul-Salze o cunosc pe Doamna Y. datorită activităților din Centrul comunitar dintr-un sat din Ungaria, de când aceasta avea 16 ani. Au pierdut legătura, iar când s-au revăzut au aflat că centrul comunitar fusese închis de mulți ani. Dar datorită experienței avute acolo, Doamna Y a păstrat deschiderea necesară pentru a înțelege ceea ce se întâmplă în jurul ei. De fiecare dată când au întâlnit-o, soții Reboul-Salze, au fost impresionați de curajul și determinarea de a-și sprijini familia, prietenii și vecinii. Doamna Y, împreună cu soțul, are 5 copii și 3 nepoți. Vrea ca sărăcia să dispară din viețile tuturor. Aceasta e povestea încercărilor ei de a ajuta oamenii din sat pentru ca aceștia să aibă o viață mai bună.

Mi-ar fi plăcut să am o slujbă mai bună, decât cea de acum - măturător stradal. În mod normal nu aș accepta să fac o astfel de muncă. Nu îmi place să mă simt dominată. Aici, nu e ca în alte locuri. Ne verifică și ne dau ordine pe un ton umilitor. Angajatorii pun presiune pe angajați, pentru a-i împiedica de a spune prea mult. Nu e corect și aș vrea să se știe. Am trecut prin toate astea, și fiindcă sunt o persoană care se ceartă am avut parte de momente neplăcute.

Mă cert, dar apoi familia mea suferă consecințele.

De exemplu, anul ăsta, iarna a fost extrem de grea. Lemnele au fost împărțite, dar unora li s-a spus: „Nu ai fost în echipa mea, nu m-ai votat. Poți să pleci, nu primești lemne.” Era un bărbat care venise încălțat, dar fără șosete. Mi-a părut tare rău pentru el, că nu i-au dat lemne. Au fost și femei care nu au primit lemne. Sunt lucruri care se întâmplă. E atât de multă sărăcie în sat, e greu de crezut.

Soțul meu lucrează toată ziua pentru copiii noștri, ca să aibă ce să mănânce. Știu cât de greu îi este. De multe ori, a rămas pur și simplu fără putere, dar m-am descurcat cumva. Pentru că nu avem școală, trebuie să lucrăm din greu cu mâinile.

Speranța moare ultima. Trebuie să crezi că există o ieșire din situația asta. Chiar dacă nu sunt credincioasă, mereu găsesc o cale.

Și asta datorită copiilor mei. Nu am fost niciodată atât de disperată încât să spun: „Doamne ferește, ce o să se întâmple?” și să stau acasă. Dimpotrivă, mă ridic și încep să umblu. Nu furăm, nu trișăm. Există mereu un loc unde pot să merg, unde pot găsi ajutor. Mereu găsesc o soluție să ne fie mai bine.

Trebuie să te gândești la copii. De aceea nu arăt când ceva nu merge bine, pentru ca ei să nu afle. Uneori până și eu mă întristez, dar doar dacă cei mici nu sunt prin preajmă. E datoria mea.

Patru dintre copiii noștri locuiesc aici cu mine, plus cei doi bebeluși ai fiicei mele și partenerul ei. Uneori mă întreb: „Ce o să se întâmple cu copiii mei?” O mamă adevărată își pune astfel de întrebări. Atâta timp cât ai copii aproape, trebuie să muncești, pentru că viața continuă. În Ungaria avem o expresie: „Trebuie să muți orice piatră”, ceea ce înseamnă că trebuie să încerci orice până găsești o soluție.

Când am posibilitatea, îmi ajut vecinii, pentru că și ei sunt săraci. Nu suntem cei mai săraci, pentru că reușim să punem mâncare pe masă. Încerc să îi ajut pe cei mai săraci. Le dau sfaturi. Sora mea mi-a zis într-o zi: „cât timp eu mă gândesc că ar trebui să ajut pe cineva, îmi dau seama că tu i-ai ajutat deja.”

Dar trebuie să spun că am inima frântă, viața mi-a frânt-o.

Acum câteva zile, mi-am făcut o programare la cosmetică ca să mai capăt niște putere. Voiam să îmi fac un tratament facial. Dar apoi fetița cea mică s-a îmbolnăvit și a trebuit să merg să-i cumpăr medicamente. Nu am mai ajuns la programare. Chiar dacă mi-ar fi plăcut să ajung și chiar dacă mi-ar fi făcut bine, nu am putut.

Oamenii săraci sunt și ei oameni. Avem dreptul de a trăi o viață ca toată lumea. Chiar dacă trăim în sărăcie, suntem oameni și noi.

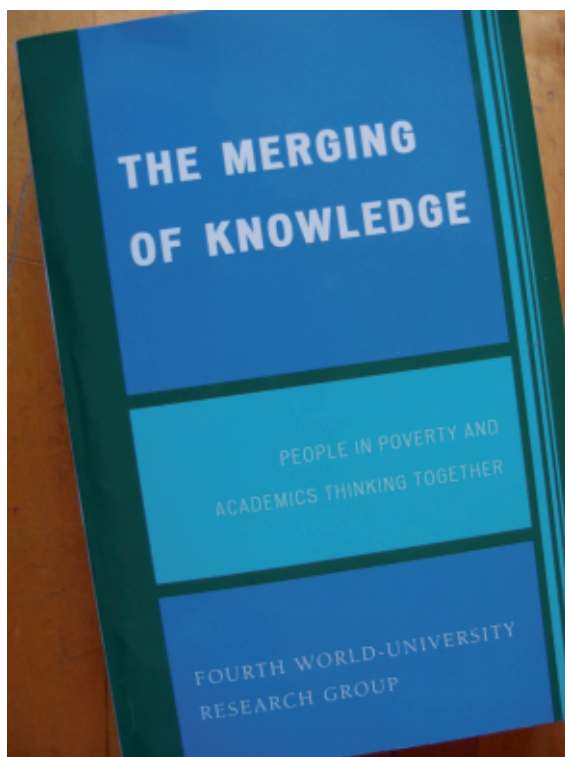

Când cunoașterea se îmbină și crește

În această poveste este vorba despre o cercetare participativă care îmbină știința cu comunitățile aflate în situații de sărăcie extremă.

De Françoise Ferrand (Franța)

În anul 2000, un grup de cercetători academici, membrii-voluntari ai ATD Fourth World și activiști care au trăit sărăcia pe propria piele s-au reunit pentru a discuta despre angajamentul civic. Această întâlnire a făcut parte dintr-un proiect de cercetare aflat în desfășurare, care abordează cercetarea pe baza „îmbinării cunoștințelor”.

Îmbinarea cunoștințelor este o tehnică de cercetare care încearcă să creeze spații în care oamenii care trăiesc în sărăcie își pot împărtăși deschis gândurile cu cercetătorii, de pe o poziție egală. Prin demontarea relațiilor inegale dintre cercetători și subiecții care definesc în mod tradițional activitatea academică, îmbinarea cunoștințelor îi ajută pe toți cei implicați într-un proiect să fie deschiși unor noi perspective.

Tema abordată cu ocazia acestei întâlniri a fost nevoile esențiale ale tuturor ființelor umane.

Un specialist în domeniul locuințelor a vorbit despre ierarhia nevoilor noastre care trebuie respectată, și și-a încheiat prezentarea făcând referire la psihologul american Maslow. Nici eu și nici activiștii împreună cu care am moderat masa rotundă nu auzisem niciodată de Maslow, așa că am cerut o explicație. Atunci un expert a desenat pe tablă „Piramida nevoilor” a lui Maslow. Împreună cu activiștii, am descoperit acest clasament al nevoilor și, mai ales, ierarhia stabilită de Maslow, anume principiul conform căruia nu se poate ajunge la nivelul următor dacă nevoile nivelurilor inferioare nu au fost deja satisfăcute.

Carine, Patricia și Baudoin au reacționat în mod similar cu Joelle, care a spus: *„Trăiam într-o cocioabă în afara satului, dar totuși trebuia să ascult muzică clasică pentru a merge înainte”*.

A urmat o dezbatere animată despre locul și importanța acordată nevoilor persoanelor și cine le definește pe acestea.

Un specialist care se ocupă de un Centru Comunitar pentru Acțiune Socială explicase înainte modul în care orașul său se ocupa de oamenii fără locuințe. Toți acei oameni dispun acum de locuințe. Într-un caz, el a explicat cum, la scurt timp după ce se mutase, una dintre aceste persoane, în vârstă de aproape 40 de ani, a fost găsită fără viață în apartamentul său. *„A avut o moarte demnă”*, a încheiat el. Activiștii au pus întrebări, cum ar fi *„Într-adevăr, a avut o casă, trăise în stradă, dar chiar s-a ținut cont de nevoile acestui om?”*

În opinia lui Carine, Patricia, Baudouin și Joelle, nevoile oamenilor nu pot fi împărțite atât de exact cum susține Maslow. Ei au subliniat importanța de a vedea persoana în ansamblul său, în sensul de a nu vedea numai ce îi lipsește, ci și aspirațiile sale.

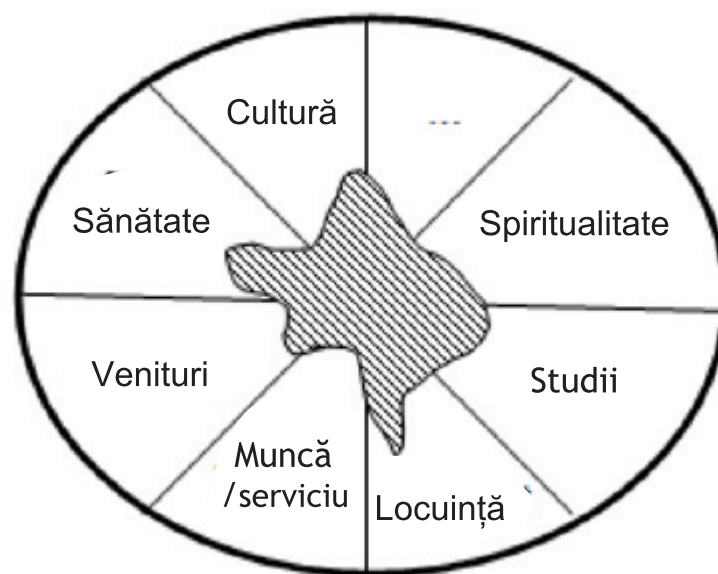
Se pare că doar nevoile primare sunt considerate esențiale pentru persoanele care trăiesc în sărăcie. *„O persoană poate avea nevoi culturale chiar dacă nu dispune de hrană sau nu are o casă. Uneori acesta este singurul lucru de care se pot agăța.”*, au mai spus.

Joelle a mai explicat: „Pe fiica mea nu o interesează dacă doarme într-un pat sau nu, pentru că în loc să-și cumpere unul preferă să folosească banii pentru lecțiile de călărie”.

Patricia a citat-o pe Genevieve Anthonioz de Gaulle, președintele Mișcării ATD Fourth World. În timpul celui de-al doilea război mondial, Genevieve se afla în lagărul de concentrare din Ravensbruck: „Ea ne-a spus că, lipsită fiind de tot, cultura și spiritualitatea au ajutat-o să reziste”.

În acel moment al dezbaterii, le-am sugerat activiștilor să deseneze pe tablă modul în care văd ei nevoile oamenilor. Piramida a devenit un cerc împărțit, în fiecare parte fiind scrisă câte o nevoie, fără o ordine anume (sănătate, cultură, resurse, locuință, spiritualitate, educație, muncă, etc.). După aceea, expertul din centrul comunitar a sugerat ca această diagramă să devină un instrument de evaluare atât pentru persoanele nevoiașе, cât și pentru specialiști: „Astfel, o persoană poate fi relativ fericită în privința locuinței, dar îngrijorată

destarea sa de sănătate, de educația copiilor, de muncă...”

În prezent, piramida transformată într-un cerc este predată în mai multe institute de formare a asistenților sociali, iar descoperirile efectuate în cadrul programelor de cercetare experimentală în domeniul combinării cunoștințelor și a practicilor sale au rezultat de-a lungul anilor într-o serie de programe de formare în instituții profesionale. Există, de asemenea, un interes sporit în rândul academicienilor pentru programele de cercetare bazate pe combinarea participativă a cunoștințelor care țin seama de cunoștințele și experiența persoanelor care se confruntă cu sărăcia extremă.

Inspirați de bătrânul nuc

De Marina Penciu - Policy Center for Roma and Minorities (Romania)

Pe Aleea Livezilor din zona de ghetou a cartierului Ferentari din București e un nuc bătrân, cu niște ramuri strașnice și mult gunoi în jur. Peste drum de nuc se află blocul cu numărul 38, a cărui adresă e scrisă cu grijă pe o hârtie pusă deasupra ușii de la intrare.

Hârtia este singura parte decentă din exteriorul blocului, căci în rest arată sfâșietor, așa cum se întâmplă cu toate clădirile din zonă, pentru care momentul construcției de acum mai bine de 40 de ani ține loc și de „renovare”. Blocul 38 face parte dintr-un ansamblu de imobile degradate cu garsoniere de 15 mp, fostele „cămine pentru nefamiliști”, construite în anii 70-80 și dedicate inițial muncitorilor necăsătoriți pentru a le folosi ca locuințe temporare. Acum în aceste garsoniere locuiesc înghesuite familii întregi.

© photos Goran Mihailov

Când intri în scara blocului, peisajul se schimbă: gunoiul de afară nu te urmărește înăuntru, arată și miroase curat de la parter și până la etajul patru. Realitatea din scară a fost alta până de curând: mușegai, mizerie, pereți deteriorați, infiltrații de apă, ferestre lipsă. O realitate de 2017, comună pe Aleea Livezilor, un refugiu impropriu de locuire pentru cei mai săraci și vulnerabili locuitori ai capitalei României.

Locuitorii povestesc cum, de ani de zile, au ridicat problema transformării locului într-unul curat și sigur pentru familiile lor, dar nu au reușit să facă nimic concret. Pe autoritățile locale nu s-au putut baza, lipsa banilor a fost mereu o mare povară, dar a contat și că „*neîncrederea între vecini a fost mare*” și că se acuzau de afaceri pe seama scării blocului.

Mobilizarea vecinilor a fost stârnită de o provocare lansată în primăvara anului 2017 de Fundația Policy Center for Roma and Minorities, cu sprijinul partenerului său -

compania de energie electrică Enel România, în cadrul unui program mai amplu pentru îmbunătățirea accesului la energie electrică și a condițiilor de locuire în Ferentari. Ideea proiectului a ajuns în comunitate prin intermediul Clubului Mamelor, un grup de inițiativă civică format din peste 20 de femei rome și nerome, femei de ispravă, dornice să schimbe statutul rău famat al Ferentariului, având ca armă cetățenia activă, adică lucrând împreună pentru identificarea problemelor din comunitate și cautând soluții pe cont propriu. Propunerea care i-a motivat și mobilizat pe oameni suna așa: membrii comunității aveau posibilitatea să acceseze un fond de 10.000 lei pentru rezolvarea unei probleme comune, condiția principală fiind să se mobilizeze într-un grup de minimum 15 persoane care să aleagă o nevoie ce aparține mai multora, să gândească soluții și să le pună în practică ei înșiși. Acesta a fost momentul în care locuitorii au pus piciorul în pragul blocului 38 și s-au hotărât să curețe spațiul pe care îl împart spre și dinspre acasă.

Au format echipa vecinilor puși pe treabă și au ales ca proiect renovarea scării de bloc, refacerea acoperișului aferent casei scării, instalarea unei uși cu încuietoare la intrarea în scară și montarea ferestrelor în casa scării.

Cu sprijinul fundației, și-au planificat resursele și modul de lucru, cu fondul de la Enel au fost cumpărat materialele, iar cu mințile și brațele proprii au dus lupta curățeniei.

Nu le-a fost ușor să se adune și să se organizeze. Spun că „nu s-au implicat toți vecinii, nu am putut să îi convingem pe toți, dar cei care nu au ieșit la treabă s-au simțit și unii dintre ei au dat câte o sticlă de suc celor care munciau”.

De lucrat, au lucrat cel mai mult la sfârșit de săptămână și seara, după ce veneau de la serviciu, unii ajungând acasă chiar și la ora 20:00. În total, aproape 30 de persoane s-au implicat în proiect, de la planificarea activităților, pe la finalul lunii martie, și până la finalizarea renovării, de la începutul lunii august.

S-au rotit în funcție de timpul disponibil, și-au împărțit treaba pe etaje, s-au îndemnat unii pe alții și s-au strâns în jurul celor mai activi dintre ei, să fie siguri că își vor îndeplini misiunea.

Cu toate greutățile întâmpinate, sunt mulțumiți și li „se zburlește pielea” când vorbesc despre ce au făcut. Își împart mândria și laudele cu bucurie între ei: „Ea este o chiriașă cu doi copii, unul dintre ei este foarte bolnav, dar a ieșit benevol, a măturat, a vopsit scările de la parter până la etajul patru, nu doar la etajul ei.

© photo Goran Mihailov

Și mai este o altă doamnă care s-a implicat extrem de mult, cu toate că suferă de epilepsie”. Mai mult, proiectul i-a scăpat de neîncrederea în celălalt și i-a ajutat să fie o comunitate mai închegată.

Oamenii au sclipiri în ochi când reiau firul poveștii lor, sunt încântați de munca depusă și recunoscători pentru sfaturile organizatorice și sprijinul financiar, fără de care „rămâneau doar cu speranța”. Așa că își apără curățenia ca pe o avuție de preț: „E mai frumoasă scara noastră ca celelalte. S-a schimbat aerul, mai stăm cu gura pe cei care nu țin cont de curățenie. Nici fata mea de șase ani nu le dă voie să pună mâna pe pereți”.

În toată zarva fericită din blocul 38, nimeni nu uită că problemele nu s-au încheiat. Acumularea gunoiului pe stradă în lipsa containerelor de depozitare (ce a dus la infestarea cu șobolani și gândaci), subsolurile inundate sau infiltrațiile cu apă sunt doar câteva dintre ele.

Speră doar să se mai poată organiza pentru a schimba în mai bine comunitatea în care trăiesc, să fie exemplu pentru vecinii din alte blocuri și să mai șteargă din prejudecățile care există despre ei, oamenii Ferentariului. Planurile și le fac în fața blocului, chiar peste drum de nukul acela bătrân pe care îl îndrăgesc și care îi mai pune pe gânduri câteodată când adie vântul și împrăștie gunoiul din preajma lui doar cu puterea frunzelor.

Echipa Speranței

Un grup de băieți care joacă fotbal în Cupa mondială a persoanelor fără adăpost descoperă noi orizonturi.

De Viktor Kirkov (Bulgaria)

În perioada 28 august - 5 septembrie 2017 a avut loc Cupa mondială a persoanelor fără adăpost, în Oslo, Norvegia. O echipa din Bulgaria, Echipa Speranței, a participat în acest campionat.

Va fi cel de-al șaselea an de la înființarea Echipei Speranței. Cel mai important pas e crearea unei echipe. Cei mai mulți dintre jucători, nu ieșiseră vreodată din cartierul, din orașul lor. Deci până și faptul de a veni la Sofia pentru pregătiri e deja un pas important pentru ei. Îi chemăm timp de 50 de zile pentru a-i ajuta să se pregătească. Stau toți împreună, fără părinți, fără lucrători sociali, cu un singur scop: campionatul mondial de fotbal.

Noi lucrăm urmând metoda Suggestopedia. Nu e o metodă clasică de învățare. E o metodă bulgărească, foarte dinamică, cu o metodologie alternativă care folosește arta și joaca într-un mediu prietenos și liber. Tinerii nu au răbdare să stea într-un scaun pentru a învăța. Suggestopedia le oferă ocazia să se miște și să învețe în același timp. Folosim metoda pentru sport, dar și pentru a-i învăța engleză. În fiecare dimineață, participă la cursul de engleză, care le dă mai multe șanse de a comunica cu ceilalți pe parcursul campionatului.

Le dă ocazia să interacționeze, să facă ce vor. Apoi, fiecare după-masă e dedicată antrenamentului de fotbal cu antrenori. Acum unul dintre băieții de la orfelinat a devenit antrenor și lucrează cu mine.

Ne-ar plăcea să propunem un astfel de pregătire pe tot parcursul anului pentru mai mulți copii. În momentul de față avem echipe locale în șapte orașe din Bulgaria, între 70 și 100 de tineri implicați. Echipa națională se schimbă în fiecare an. Băieții care participă la Cupa mondială a persoanelor fără adăpost provin din aceste echipe. Vin din case de copii, din cămine temporare, unii tocmai s-au eliberat din închisoare sau sunt băieți care trăiesc în cartiere de romi. Când încep să joace într-una din echipe, nu au niciun scop în viață.

La început, cei mai mulți băieți, dacă au impresia ca nu sunt prea talentați, pur și simplu nu mai joacă. Dar noi nu le cerem asta. Dacă se alătură uneia dintre echipe, noi le oferim toată iubirea și experiența pentru a le îmbunătăți viețile.

Noi le deschidem porți, dar ei trebuie să se folosească de oportunitățile primite.

Unii sunt mai talentați ca alții, dar nu asta e cel mai important.

De exemplu, unu dintre băieți a început să joace în 2011. Locuia într-un cămin temporar, în Sofia, închiria o cameră acolo. La început nici nu putea să oprească o minge - era ca și cum loveam o minge de perete. Dar în final, 3 ani mai târziu a jucat cu Echipa Națională în Cupa mondială a persoanelor fără adăpost în Chile. Nu a fost cel mai bun jucător, dar a muncit acești 3 ani și în final a jucat la echipa națională. Acum lucrează la o companie și e spălător de geamuri. O duce bine.

Toată munca depusă cu acești băieți le oferă oportunitatea, puțin câte puțin, pas cu pas, de a-și schimba viața, de a-și găsi un job.

Când asta se întâmplă după 3 sau 6 luni de la începerea programului, putem să spunem cu încredere că e datorită participării lor în Echipa Speranței. De fapt, mulți dintre ei nu sunt foarte serioși pe parcursul primelor antrenamente, dar după 3 luni, se schimbă radical. Și cred că asta se întâmplă nu doar datorită Echipei Speranței.

Le dă ocazia să vadă că alții au o viață mai bună, au un loc de muncă și bani suficienți să trăiască. Li se schimbă modul de a gândi, de a munci.

Sunt în contact cu alți oameni, iar aceasta e o oportunitate de a-și schimba viața în bine. De exemplu, în momentul de față, mulți dintre ei au locuri de muncă.

Sunt convins că această echipă de fotbal le deschide mintea.

Pentru ei și în special pentru cei care ajung la Cupa mondială, participarea în activitățile Echipei Speranței le schimbă modul de a vedea lumea și modul în care lumea îi vede pe ei.

De unde vin liderii?

În Bushwick, Brooklyn, SUA, o tânără mamă a descoperit un centru comunitar care îi oferă tocmai ceea ce are nevoie pentru a da un nou impuls vieții sale.

De Marcia Kresge (SUA)

O tânără femeie pe nume Toni a sosit în centrul comunitar unde lucram, cerând bani pentru a-și hrăni copiii. Nu aveam bani la dispoziție pentru a o ajuta. În schimb, i-am arătat centrul, i-am prezentat sala calculatoarelor, i-am povestit despre lecțiile de dans și pian și i-am spus că o dată pe lună organizăm o sesiune de open mic cu artiști invitați și o cină la care participanții aduc câte ceva. A fost foarte încântată să vadă sala calculatoarelor, și ne-a întrebat dacă poate să citească una dintre poeziile sau povestirile sale la următoarea sesiune de open mic. Desigur!

După aceea, a început să vină în fiecare zi cu calculatorul ei și să scrie de zor. Mai mulți membri ai consiliului s-au plâns că fiul ei, de șapte ani, se uita la televizor toată ziua în centru. Au apărut mai multe plângeri din partea membrilor consiliului când Toni rămânea acolo toată ziua, în timp ce alți vecini și rezidenți ai centrului foloseau doar uneori calculatoarele din sală.

În calitate de director al centrului, eram obligată să controlez cât de multe ore gratuite de internet folosea Toni, sau cât timp putea fiul ei să stea și să se uite la televizor.

Uneori îl lăsa singur în timp ce mergea acasă ca să aibă grijă de partenerul ei în vârstă, care nu putea lucra. De asemenea, existau presiuni și pentru a aduce mai mulți oameni ca să folosească spațiul. Cu toate acestea, era evident că Toni căuta un loc de muncă și încerca să-și îmbunătățească situația. Ne ruga des să o ajutăm cu CV-ul sau cu scrisorile de intenție.

Într-o zi, Toni ne-a explicat că timpul petrecut în centru îi oferea spațiu ca să se gândească. Ne-a zis că îi spusese familiei sale: „*Mami merge să lucreze la centru*”. Venea în fiecare zi până la închiderea programului, amestecându-se printre rezidenți și alți membri ai centrului și lucra pe calculator.

Într-o seară, la una dintre sesiunile de open mic, Toni ne-a împărtășit o poveste care a

emoționat pe toată lumea, și ne-a citit trei poezii. Le-a cerut tuturor să fie pregătiți pentru lansarea primei sale cărți de poezii, care urma să fie publicată online. Chiar lucrase, într-adevăr, doar că fără plată.

Pe măsură ce treceau lunile, Toni continua să vină la centru. Ne-a cerut să-i corectăm cartea. La următoarea sesiune de open mic a interpretat o poezie în stil blues. S-a dovedit a avea o voce impresionantă. Fiul ei era în public, iar fiica ei adolescentă și un prieten au venit să vadă munca mamei.

Pentru cineva care trăia în sărăcie, cu stresul de a crește o familie dar având hotărârea de a continua să lucreze la ceea ce o pasiona, Toni se pricepea la a-și face cunoștințe, talent care a ieșit la iveală când a venit cu ideea de a organiza o sesiune de open mic în fiecare săptămână.

Toni a făcut rost de fețe de masă, lumânări și perdele, și a transformat studioul deschis într-un club de jazz. Inițiativa sa a fost atât de

apreciată pentru că ea, aflându-se mereu în centru și împrietenindu-se cu muzicieni, poeți și artiști care îi împărtășeau ideile, credea că acea comunitate avea nevoie de un club pentru a-și promova inițiativele artistice. Așa cum cei dintre noi care lucrau în centru credeau că o comunitate fără suficiente resurse avea nevoie de sesiuni de open mic și de contactul cu diferiți artiști din afara cercului său, ea credea că trebuie să facem un pas înainte și să ne întâlnim săptămânal pentru a afla ce s-a mai creat la nivel local.

Toni s-a ocupat de toate pregătirile. În seara de deschidere, consiliul și-a schimbat părerea cu privire la modul în care se folosea spațiul. Membrii consiliului au constatat că dispuneau de suficient spațiu și timp pentru a-l dezvolta, chiar dacă înainte păreau să creadă că resursele centrului nu erau folosite în mod corespunzător. Ce se întâmplase? Pe nesimțite, centrul a dat naștere unui nou lider în cadrul comunității.

Un membru al consiliului de administrație s-a oferit să-i fie mentor lui Toni și să o ajute să-și atragă un public și donații. Membrii consiliului de administrație au explicat că, dacă punem o taxă la intrare, muzicienii și poeții ar putea câștiga ceva, iar Toni ar putea primi o plată pentru munca ei de organizare. Acest moment a marcat o schimbare atât pentru centrul comunitar, cât și pentru Toni.

Astăzi, puteți vedea că Toni și-a publicat cartea. Titlul „De la mine pentru tine” reprezintă viziunea ei sinceră de a împărtăși prin poezie ceea ce o inspiră în viață.

„Nu mă dau bătut!”

Un membru al comunității rome din Mintia, România, predă muzică, dans și îi încurajează pe copii să meargă la școală.

De Florin Michi (Romania)

În comunitatea mea muzica și dansul sunt dragi tuturor. Știind asta, am hotărât să fac cu ei educație prin dans. Am format un grup de dansuri în 2009 și am fost invitați chiar și în străinătate, de exemplu în Franța și în Elveția, la Geneva. De asemenea, am participat la emisiunea concurs „*Românii au talent*”.

Când cei din comunitatea mea, în special copiii, au văzut cât de departe ne-a adus dansul, au vrut să învețe să danseze. Eu, observând că sunt interesați, am creat o asociație culturală. Cultura reprezintă 90% din activitate, iar în procent de aproximativ 10% ne ocupăm de chestiuni sociale. În felul ăsta am reușit să îi atrag și ei au decis să vină lângă mine, fiindcă au văzut că putem să mergem mult mai departe.

Am văzut că la noi în comunitate este mai greu, dar nu am renunțat. Nu mă dau bătut pentru că mi-e milă de copiii din noua generație.

Asta este cel mai important: că merg la școală, părinții îi trimit. Totuși ei nu fac nimic toată ziua. De exemplu, nu-și fac temele și nu fac nimic folositor. Știind lucrurile acestea mi-am zis, hai să fac ceva cu ei, de ce să-și piardă timpul? Să creăm ceva împreună, chiar dacă nu mă plătește nimeni și nu câștig niciun ban. Dar am zis că dacă eu am avut parte de mai multe oportunități, și deci m-am integrat am vrut să îi ajut și pe ei să se integreze. Sunt atâtea lucruri care ne trag înapoi. Într-adevăr, sunt multe exemple rele, dar există și unele pozitive. Dar oamenii, adică românii, țin minte doar lucrurile rele pe care le fac țiganii și ne cataloghează pe toți la fel. Mi-am zis că trebuie să facem o schimbare, să nu mai fie discriminată comunitatea noastră.

Cu ajutorul dansului pot vedea lumea și asta le dă curajul de a merge la școală.

Acum câteva zile, a venit un părinte la mine și mi-a spus că fiul său nu a fost la școală. Am stat de vorbă cu el și i-am explicat că școala este foarte importantă. I-am spus: „Cine nu

merge la școală, nu ar trebui să mai vină la repetiții, fiindcă nu mă voi mai ocupa de el.”

Și a doua zi, copilul s-a trezit de dimineață să meargă la școală, de frică că nu îl mai primesc la repetiții. Ceea ce pe mine mă bucură, fiindcă astfel copii știu că pot să pun presiune pe ei pentru a merge la școală. Au nevoie de educație pentru a învăța cum să se comporte în societate și abia după aceea facem dans, care le aduce bucurie, care îi motivează și care le dă speranță pentru viitor.

Cred că totul pornește de la educație, deci copii ar trebui să meargă cât mai mult la școală și în diferite locuri.

De exemplu, face acum școală în Mintia, apoi în Deva și multe se pot schimba în bine: profesorii, elevii, mentalitatea, totul. Și astfel copilul poate avea o viziune mai largă despre cum ar fi liceul, școala profesională sau facultatea.

Dansul e o sursă bună de motivație personală.

Dacă îl rog pe un copil să învețe o poezie, nu o va învăța. Dar dacă îl duc acolo și îl pun să danseze în fața publicului și după aceea îi spun să învețe o poezie, de data asta o s-o învețe. Mă refer la copii mai mari, copiii de la liceu, cum e și copilul meu, care e în clasa a IX-a. Când merg la liceu e normal ca mentalitatea lor să se schimbe.

A avea pe cineva care să te sprijine, asta lipsește din comunitatea noastră.

Cred că într-o zi voi reuși fiindcă știu că romilor le place muzica. Îmi place să le spun celorlalți să continue pentru că lucrurile se pot schimba. Chiar dacă nu avem rezultate cu impact mare asupra comunității, știind că e un grup de treisprezece copii care pot învăța ceva e important pentru mine.

Visul meu e ca profesori autorizați să îi învețe muzică pe copiii romi și să fie instrumente de calitate disponibile pentru ei.

Nu mă dau bătut!

Toți împreună

Într-un sat mic din Ungaria, lucrătorii sociali pregătesc o petrecere de Crăciun în speranța de a îmbunătăți relațiile dintre săteni.

O poveste spusă de Balog Jenőné (Móni) și Gertiver Erszébét (Erzsi) - Ungaria

Moni lucrează de 6 ani în satul ei natal, Told din Ungaria. Este una dintre cele 9 lucrătoare sociale din comunitate ai organizației Real Pearl Foundation, care are un program de dezvoltare comunitară în zonă. Ea coordonează diversele proiecte ale centrului comunitar din sat.

Erzsi lucrează cu Moni de un an. „Satul nostru e mort. Nu sunt locuri de muncă, nu avem nici măcar un magazin alimentar.

The Real Pearl Foundation petrece mult timp cu copiii, ameliorându-le capacitatea de învățare. În fiecare săptămână, fundația organizează o întâlnire, unde noi, cei din sat, putem discuta diferite subiecte, cu ei sau doar între noi. S-au schimbat multe în sat de când sunt aici și cel mai important lucru: ne înțelegem mult mai bine între noi. Dacă avem o neînțelegere, putem să o discutăm. Ne place să fim împreună și suntem tot mai mulți cei care cred că doar împreună putem îmbunătăți traiul aici. Cred că satul ăsta mic o să aibă un viitor mai bun, iar copii noștri or să o ducă mai bine”, spune Erzsi.

„Avem o grădină cu legume și condimente, iar un alt proiect este să recoltăm roșiile. Am organizat activități pentru comunitate și pentru copii, în fiecare săptămână. Femeile din sat cos și pregătesc desenele pentru copii. În felul ăsta, fac niște bani în plus”, adaugă Moni. Cele două lucrătoare sociale se ocupă de asemenea, de pictat desenele făcute de copii pe cutii din lemn și pe materiale textile. Mai pictează și icoane.

Mândria lor cea mai mare e petrecerea de Crăciun de anul trecut. Nimeni din echipa organizației nu a fost disponibil să o organizeze, așa că Moni a hotărât să se ocupe ea și să le facă o surpriză managerilor din fundație. „La sfârșitul întâlnirilor comunitare, i-am pe rugat părinți să mai rămână, împreună cu copiii. Ei au devenit astfel partenerii noștri. Le-am spus despre petrecerea de Crăciun când cei din organizație nu erau acolo. I-am implicat și pe părinți în spectacol, i-am încurajat să meargă și să cânte împreună cu copiii pe scenă.”

Au avut repetiții o dată pe săptămână, copiii repetând colindele, iar Moni discutând cu părinții despre organizarea petrecerii.

Erzsi, a făcut și ea parte din organizare, bineînțeles: „Am repetat mult cu copii. Am repetat colindele, poeziile, rolul în scenetă, i-am ajutat pe fiecare. Cel mai mici, știți cât sunt de adorabili, am fost nevoiți mereu să îi atenționăm să nu plece în mijlocul repetiției, dar a fost o adevărată plăcere!”

Moni a fost impresionată de entuziasmul celorlalți.

„Le-am spus tuturor să aducă o tavă de prăjituri și am fost surprinsă, nu am crezut că oamenii din sat vor veni. Și au fost atât de mulți!

În acea seară centrul comunitar a devenit prea mic. Oameni care nu mai participaseră de un an la activitățile organizației au venit, iar de a-i vedea pe toți cu familia și cu câte o tavă de prăjituri în mână, a fost într-adevăr o surpriză plăcută. Am adăugat mese pentru toată lumea, iar eu am fost copleșită de emoții: am reușit să aducem oamenii din sat împreună și am primit sprijin din partea lor. Cel mai frumos moment a fost când copiii au cântat pe scenă, toți îmbrăcați în alb cu lumânări în mână. Au cântat foarte frumos și mulți din sală s-au emoționat.

Acesta a fost momentul în care am putut respira ușurată și mulțumesc lui Dumnezeu, totul a mers bine și a fost o seară frumoasă. A fost extraordinar să văd oamenii care nu au venit tot anul la întâlniri, stând cu noi la masă.

Am reușit să îi aducem împreună și pe lângă asta, ne-au și ajutat, înțelegi? Nici nu puteam să-mi imaginez așa ceva! În acel an, de Crăciun, am putut sărbători dragostea și am putut fi fericiți, toți împreună!”

Părerea Norei L. Ritok, fondatoarea fundației Real Pearl despre eveniment: „Petrecerea de Crăciun a fost minunată. Cred că a fost primul eveniment pe care l-au organizat singuri.

Au avut ocazia să vadă propria lor puterea și pe cea a comunității. După aceea, Moni și ceilalți care s-au ocupat de petrecere au organizat alte evenimente pe cont propriu. De foarte multe ori, ei au fost cei care au propus o nouă abordare.”

După petrecerea de Crăciun, o singură familie a refuzat să participe la activitățile din centrul comunitar, din cauza unor conflicte. Moni ne-a explicat de multe ori cât de greu e să implici toate familiile din sat și că unele refuză: „Nu îi înțeleg mereu, dar continuăm să încercăm...”

„Îmi place foarte mult munca mea, chiar dacă uneori e greu. Mă afectează când nu reușim să facem ce ne propunem, dar am parte și de bucurii care îmi dau putere să continui. Petrecerea de Crăciun a fost una dintre acele bucurii.”

Nici măcar nu le știu numele

Dramane și-a părăsit familia când era doar un copil, gest care a afectat poziția familiei sale în cadrul comunității. Treptat, Dramane începe să își reia legăturile cu trecutul, iar familia sa își restabilește un loc în sat.

De Guillaume Charvon (Burkina Faso)

Împreună cu Yacouba, membru local al Corpului de voluntari ATD Fourth World, ne-am întâlnit în fiecare miercuri, timp de mai multe luni, cu Dramane, un băiat de 13 ani, care trăiește pe străzile din Ouagadougou, capitala Burkinei Faso. El nu doar participa la proiectul „Biblioteca la lumina felinarelor”, ci și începea să răspundă prieteniei pe care i-am oferit-o. Ne vizita adesea la „Curtea celor o sută de meserii”, un loc în care, de peste 30 de ani, copiii, tineri și adulți izolați vin să învețe, să-și împărtășească cunoștințele, să-și reafirme forța și speranța că ar putea să depășească condițiile de trai în sărăcie. Pentru Dramane începuse o nouă etapă din viața lui.

Așadar, l-am invitat să participe la un atelier de zidărie ținut la „Curtea celor o sută de meserii”. Nu ar fi câștigat foarte mulți bani, dar ar fi avut ocazia să urmeze o nouă cale prin intermediul altora, o cale de care ar fi fost mândru.

Împreună cu un grup de tineri, am râs, am muncit din greu și ne-am încurajat unii pe alții, pentru ca în cele din urmă să reușim să îndreptăm zidurile de lut ale unei clădiri din curte. „*Sunt zidar, la fel ca tatăl meu*”, ne-a spus Dramane cu mândrie. Devenisem prieteni adevărați!

În Burkina Faso există un proverb care spune: „*Nu poți fi prietenul cuiva fără să-i cunoaști familia*“. Discutând despre prietenia noastră și experiențele fiecăruia în timpul acestui atelier, i-am spus lui Dramane că ne-am dori să ne întâlnim cu familia lui pentru a le povesti despre atelierul de lucru de care el era atât de mândru. Dramane ne-a mărturisit dorința lui de a învăța să coasă. La scurt timp după aceea, a acceptat să se alăture unui centru de formare unde a început să studieze croitoria.

În același timp, Yacouba și cu mine am început să-i vizităm familia în mod regulat, într-o regiune aproape de Ouagadougou.

Cu ocazia fiecărei vizite, am descoperit lucruri noi unii despre alții, le-am arătat fotografii de ale lui Dramane la centrul de formare și, mai ales, am primit sfaturi pentru Dramane și viitorul lui. După mai bine de un an și alte câteva vizite, tatăl lui Dramane ne-a explicat că trăia departe de sat împreună cu familia sa deoarece fusese considerat responsabil pentru plecarea băiatului. Era bănuie că îl vânduse, iar mulți oameni din sat încă se îndoiau de faptul că Dramane trăia.

Cât despre Dramane, el nu reușise să-și găsească locul în grupul de copii din centru. Luptase pentru asta, dar apoi a fugit pentru a-și ascunde rușinea. I-am propus să vină cu noi ca să ne întâlnim cu familia sa. A acceptat cât ai clipi din ochi, cu zâmbetul până la urechi.

După mulți ani de despărțire, întoarcerea lui Dramane la familia sa a fost un eveniment intens și emoționant.

I-a cunoscut pe fratele și pe sora lui mai mică. Eu și Yacouba am înțeles pe deplin că a te întoarce în sânul familiei nu înseamnă neapărat că îți recâștigi imediat poziția pe care o aveai cândva. Dar totuși se deschide o ușă...

Am profitat de ocazie pentru a ne plimba prin sat, pentru a-l saluta pe liderul satului și pe unchii și mătușile lui Dramane. Au văzut că Dramane chiar era acolo! Pe drumul spre casă, Dramane ne-a mărturisit: „*Mătușile mele mă strigă pe nume, dar eu nici măcar nu le știu pe ale lor...*”

În următorul sezon ploios, Dramane s-a întors în sat și și-a ajutat familia să cultive pământul. În timpul sezonului uscat, a plecat la Ouagadougou, dar de îndată ce au început ploile, s-a întors din nou acasă pentru a-și susține familia. La sfatul tatălui său, într-un an a mers în Mali ca să lucreze cu un unchi de-al său care avea o mică afacere. Acum Dramane are 17 ani. Se pregătește să se căsătorească și să-și întemeieze o familie în satul său.

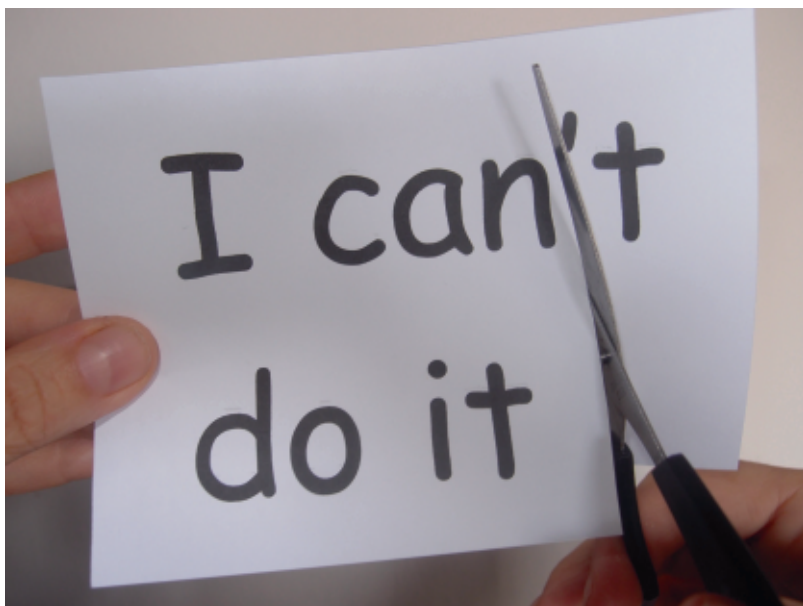
Datorită sprijinului acordat, Dramane a reușit să restabilească atât legăturile sale cât și cele ale familiei cu satul natal.

Din nou la școală

Sunt Sergiu și am 28 de ani. Copil fiind, am trăit pe stradă, dar acum am un job, o casă, o viață normală.

De Sergiu, București - România

Dar am avut nevoie de mult sprijin și timp pentru a ajunge aici, în special de sprijinul celor de la Parada. Parada e un ONG care se ocupă de copiii și tinerii fără adăpost din București. Sunt cu sutele în situația asta. În plus, Parada lucrează și cu familii care trăiesc în sărăcie.

Cei de la Parada au lucrat cu mine pe parcursul perioadei de școală. Am avut multe discuții prin care încercau să mă convingă să mă întorc la școală, ceea ce am și făcut până la urmă. Am făcut și liceul, ceea ce mi-a deschis multe uși. În plus, Parada, m-a susținut la modul concret, de exemplu au avut grijă să am cele necesare pentru școală.

Parada m-a susținut dându-mi sfaturi. Asta fac cu toți copiii și cu tinerii care vin la centrul lor. Nu forțează pe nimeni să facă ceva.

Cu generațiile dinainte era diferit. Acum, mulți copii vin direct de pe stradă.

Nu au mers niciodată la școală, spre deosebire de cei din generația noastră. Am avut puțin noroc, am mers la școală cât timp am fost în orfelinat, înainte să trăiesc pe stradă. Acum e foarte greu să convingi copiii să se întoarcă la școală. Familiile lor trăiesc de pe o zi pe alta, fără să se gândească la asta. Părinții nu au mers prea mult la școală, deci le e greu să îi sprijine pe cei mici.

Unii copii merg la școală în încercarea de a-și termina studiile. Părinții îi lasă. Alteori, copiii doar vin la centru, învață doar bazele, suficient cât să se descurce în viața de zi cu zi. Depinde de la copil la copil.

Când ești un copil al străzii, ai sentimentul - pe care l-am avut și eu - că nu-ți vei depăși vreodată condiția. Copiii se simt epuizați de stilul de viață pe care îl duc și se simt dezamăgiți de ei înșiși. Nu au încredere în ei.

De aceea, când îmi trecea prin minte să reîncep școala, nu făceam asta doar datorită ONG-ului Parada, ci și fiindcă îmi doream eu. Primul pas a fost să mă conving că pot să o fac, că voi reuși. Dacă ai capacitatea să-ți reconstruiești încrederea în tine, poți ajunge departe.

Ai nevoie de un mediu propice. Trebuie să ai mereu o persoană optimistă lângă tine. Totuși, chiar dacă un tânăr are parte de încredere necondiționată și de mult sprijin, cum oferă cei de la Parada, în momentul în care nu reușește să-și restabilească încrederea în sine, totul e degeaba. Parada, sau oricine vrea să ajute, își vor fi pierdut timpul.

Viața e foarte grea pentru noi. Dacă îți plângi mereu de milă, „*De ce? De ce? De ce mi se întâmplă doar mie?*”, e ca și cum ai rămâne mereu blocat în același loc. Dar dacă ai o atitudine pozitivă și ieși totul ca pe o experiență, cum fac eu acum, încet, încet vei reuși.

Vin în continuare la Parada să ajut și ca să insuflu încredere. Unii copii îmi pun, „*Oh, am auzit că ai casă și loc de muncă.*” Îmi spun întrebări ca „*Bine, dar care e secretul tău? Cum te descurci?*” Sunt un exemplu. Veștile se răspândesc repede când faci un lucru.

De la început, cei de la Parada au avut încredere în noi. Astfel, încet, încet, am reușit să ne restabilim încrederea în sine.

Este unul din rolurile celor care lucrează la Parada: să le spună copiilor care trăiesc pe stradă „*Avem încredere în tine.*”

O luptă de-o viață pentru familia sa

Maria decide să rămână în cartierul ei natal pentru a-și susține familia și pe ceilalți oameni săraci care locuiesc acolo.

De Maria, Benoit și Véronique Reboul-Salze (România)

Martha (Point Coeur) și Maria

Maria locuiește în cartierul Grigorescu din Deva de 20 de ani, adică din momentul în care acest cartier a fost construit în locul unei cocine.

Un locuitor spunea despre acest loc: „A locui într-o fostă cocină te face un animal. Chiar dacă știi că nu ești unul, te înjosește în ciuda ta.”

Maria are 63 de ani și 24 de nepoți. Ascultând-o pe Maria ajungi să înțelegi de ce cartierul acesta pare murdar, văzut din exterior:

„Suntem multe persoane care trăim aici, mame cu copii. Mamele își trimit copilașii să ducă sacii de gunoi la container, dar fiind prea înalt pentru ca ei să îi arunce în mod corect, îi lasă pe jos. Apoi, vântul răspândește totul oriunde. Nu îmi place asta, dar ce să fac? În interiorul caselor, încercăm să păstrăm totul curat. Așa că săptămâna asta am văruit din nou pereții celeilalte camere și o vom văruir și pe aceasta. Prima cameră este curată și în curând va fi la fel și cea de aici. Suntem oameni care trăiesc în sărăcie.”

Un proiect de reînchiriere este în curs de desfășurare în două clădiri situate în apropiere. Mariei i-a fost propus un apartament anul trecut, dar ea a preferat să rămână în acest cartier, din care totuși s-ar fi mutat. Atunci, i-a sugerat ideea noului apartament uneia dintre cele două fiice ale sale care locuiau lângă ea:

„Mi-a fost oferit un mic apartament doar cu o singură cameră. Am o altă fiică cu trei copii: Narcis, Zâna și micul Emanuel. Când soțul ei s-a întors, am lăsat-o pe Elena să locuiască în apartamentul nou, și am rămas cu cealaltă fiică a mea și cei doi copii ai săi. Avem două camere. Eu locuiesc în prima cameră și fiica mea în cealaltă. Ușa nu este închisă. Trăim împreună, iar eu o ajut.”

Maria nu vrea să părăsească acest cartier, nici să-și lase copiii și nepoții acolo. Va rămâne cu ei până când toată lumea va putea să plece. Își amintește că a fost nevoie de 10 ani pentru ca primăria să instaleze curent electric în case. Apa trebuie să fie adusă încă de la singura cișmea din curte.

Când anumite persoane străine în cartier, ca voluntarii, veneau să se joace cu copiii, ea era acolo, atentă, pentru a păstra liniștea. Aceasta este una dintre căile sale de a-și ajuta cartierul.

„Mă simt bine aici. Nu am probleme. Doar dezordinea din curte mă dereanjează puțin. Vedeți și dumneavoastră cum este. Dar îmi ajut familia: am grijă de copii, gătesc pentru toată lumea, le spăl rufe... De curând, a intrat poliția la noi în curte și mi-a spus: Maria, Dumnezeu vă ține în viață ca să îi puteți ajuta pe ceilalți. Asta fac în fiecare zi. Pentru asta, mă trezesc în fiecare zi devreme, mă spăl, mă rog Tatălui din ceruri și muncesc, și iar muncesc, și spăl, și iar muncesc. Fac treabă tot timpul. Întotdeauna mă rog: Doamne, dă-mi putere. Doamne, nu mă lăsa să mă îmbolnăvesc.”

Am 13 ani și joc fotbal cu migranții

La început mi-a fost teamă, dar datorită fotbalului am devenit prieteni.

De Dorian (Franța)

photo blog : <http://www.histoiresordinaires.fr/>

Numele meu este Dorian și am 13 ani. Merg la școală, într-o suburbie a Parisului, iar de curând 70 de emigranți s-au mutat în orașul nostru. Ei au fost găzduiți de către o asociație locală și mutați într-o clădire chiar lângă zona industrială și aproape de stadionul municipal. Ziarul local a anunțat venirea lor.

Eu însumi locuiesc lângă zona industrială și îi aștepam cu nerăbdare, dar și cu puțină frică, pentru că nu prea știam cine sunt și chiar mă gândeam că pot fi periculoși și că ne vor deranja.

Un migrant de 17 ani a fost primul care a ajuns din Africa, înaintea celorlalți și nu avea documente. Mergea zilnic la asociația locală care îl primise. Acolo a învățat franceză. Tot acolo a primit și ajutor legat de documentele sale. Apoi, înregistrat la agenția pentru ocuparea forței de muncă, a putut obține un job.

El ni s-a alăturat la fotbal pe stadionul municipal. Noi am început să îl cunoaștem. Pe măsură ce începea să vorbească franceză, am început să vorbim.

O lună mai târziu, când au sosit ceilalți 70 de migranți, unii locuitori din oraș au început să împartă o scrisoare anonimă în toate cutiile poștale din oraș, pentru a spune că migranții nu sunt bine veniți și că sunt foarte periculoși. Din fericire, primarul a reacționat imediat și a trimis o scrisoare către toți cetățenii, pe care a și publicat-o pe site-ul orașului și în ziarul local. Explica faptul că migranții erau monitorizați de o asociație serioasă, că nu erau periculoși și că nu trebuia plecată urechea la cei ce scriseseră scrisoarea, care *„nu au avut nici măcar curajul să o semneze”*.

Unii migranți au apărut într-o zi pe stadion. Se jucau între ei pe o parte a terenului, iar noi ne jucam pe cealaltă.

O oră mai târziu unul dintre migranți a venit să vorbească cu noi. Prietenii mei și cu mine ne-am folosit de puținele cuvinte din engleză pe care le știam pentru a-i cunoaște mai bine. Și am constatat că erau foarte prietenoși.

În zilele și săptămânile ce au urmat ne-am jucat fotbal cu ei. Într-o zi eram cam 30, în jur de 20 de migranți și 10 dintre prietenii mei. **Mai mult, migranții s-au adaptat nevoilor noastre: cum cei mai mulți aveau în jur de 20 de ani, nouă ne era frică de ei, pentru că loveau mingea cu putere, dar când am început să jucăm împreună, ei au început să lovească mai ușor și s-au adaptat nivelului nostru.**

Într-o zi, un fotograf care lucra pentru oraș, a făcut câteva poze cu noi jucându-ne cu migranții. Acest lucru i-a plăcut, iar pozele au fost publicate în ziarul local.

Cu timpul ne-am împrietenit, dar încă ne e greu să comunicăm, așa că primul migrant, care acum vorbește fluent franceza, ne-a ajutat jucând rolul de interpret, pentru a ne înțelege mai bine unii cu alții.

Așa am putut afla că erau originari din țări în plin război, că unii dintre ei fuseseră victime ale violenței și că au trebuit să fugă din țara lor pentru a scăpa de violență.

Încă ne jucăm împreună și acum cunoaștem noi migranți. Din cei 70 care au ajuns primii, pot spune că am cunoscut în jur de 40. Acum sunt nerăbdător să îi cunosc și pe ceilalți.

Haideți! Să căutăm împreună secretul prieteniei și al păcii!

TAPORI este o rețea de copii care are ca motto: „**Vrem ca toți copiii să aibă aceleași oportunități.**” Împreună, fac tot posibilul pentru a-și face visul realitate. În cadrul TAPORI, copiii din întreaga lume fac păpuși și scriu povești despre viețile lor, pentru a arăta că putem crea pacea prin prietenia dintre toți copiii.

Din Opatija și Lovran în Croația

O dată pe lună, în timpul workshopurilor, Societatea Forum a Copiilor din Opatija, Croația, discută în detaliu subiectul drepturilor copiilor și despre cum putem preveni sărăcia și excluziunea socială din țara noastră și din lumea întreagă.

Pentru această activitate, fiecare copil a scris despre un eveniment din viața salor, când au observat că drepturile copilului au fost încălcate.

Apoi, am făcut păpuși bazându-ne pe aceste povești. Ele reprezintă prietenii noștri și viețile lor.

Cu alți copii am făcut un lanț al prieteniei și al păcii cu mesaje.

De asemenea, este o oportunitate pentru copii să se participe în luarea deciziilor cu adulții din orașul și țara lor. În fiecare an, ne întâlnim cu reprezentanți ai guvernului și cu ombudsmanul copiilor din Croația pentru a le prezenta munca noastră. Aceste păpuși și povești sunt o parte din ce facem.

Prietena mea Sena locuia într-un cămin pentru copii abandonați. Nimeni nu voia să o ajute sau să petreacă timp cu ea. Eu am ajutat-o cu lecțiile. Am devenit prieteni. Și-a găsit un cămin în Bosnia. Locuiește acolo acum. Cred că toți suntem egali și că ar trebui să fim prieteni cu toții.

Jan, 12 ani

Prietena mea Alex e nou venită la noi la școală și e de altă religie. Toți copiii râd de ea. Într-o zi, am văzut-o plângând la școală și când am întrebat-o ce s-a întâmplat, mi-a spus că i-a zis că nu o să aibă prieteni niciodată.

Mi-a părut rău pentru ea. I-am spus că eu voi fi prietena ei. S-a bucurat și mie mi-a plăcut să știu că am putut să o ajut. Nu cred că ar trebui să râdem de oameni din cauza religiei lor.

Emily, 14 ani

El e prietenul meu Benfik. Are 12 ani. E de etnie romă. Suntem colegi, la aceeași școală. Nimeni nu a vrut să-i fie prieten și toată lumea râdea de el. M-am împrietenit cu el. Cred că indiferent de culoarea pielii cuiva, toată lumea ar trebui să fime prieteni, iar culoarea pielii nu ar trebui să fie un motiv pentru a nu fi prieten cu cineva.

David 10 ani

Prietenia dintre copii

Din Svratishte, Belgrad - Serbia

Centrul pentru integrarea tinerilor derulează mai multe tipuri de proiecte pentru a contribui la crearea unei societăți inclusive facilitând discuțiile dintre tineri și comunitate. Aceste lucruri sunt făcute prin îmbunătățirea mecanismelor existente și crearea unora noi, care să ofere șanse egale pentru dezvoltarea fiecărui copil care trăiește pe stradă sau care e la risc de a trăi pe stradă.

În centrul de zi al asociației, copiii între 5 și 15 ani pot veni și primi ajutor. Unii copii locuiesc și lucrează pe străzile Belgradului și sunt expuși la multe riscuri din cauza condițiilor de trai ale părinților lor. O echipă de asistenți sociali dedicați, vizitează frecvent copiii acolo unde locuiesc, lucrează sau își petrec timpul.

În centrul de zi numit „Svratiște za decu” sau „O pensiune pentru copii”, în cadrul unuia

dintre workshopurile zilnice cu copiii, au fost create niște păpuși, folosind materiale noi și păpuși vechi. Au discutat cu copii povești adevărate despre prietenie. Vă prezentăm două dintre ele.

„Mă cheamă Strahinja și am 8 ani. Acum încep clasa a doua. Sora mea, Natasa, e în aceeași clasă cu mine. Nu îmi place să merg la școală. În fiecare dimineață trebuie să mă duc la Centrul de

zi ca să fac duș înainte de școală. Dacă nu, ceilalți copii din școală râd de mine. Unii fug de mine. Profesorii îi ceartă uneori din cauza asta. Nu îmi place deloc. Nu am niciun prieten. Eu și sora mea, ne jucăm mereu doar noi două.”

Acum am o prietenă foarte bună, Anisija, și merg des la ea acasă unde ne jucăm împreună și ne distrăm. Acum mă joc și cu ceilalți colegi.”

„Mă cheamă Sanja și am 11 ani. Trăiesc într-o locuință informală împreună cu mama, bunica, surorile și fratele meu.

Anul trecut am intrat în clasa întâi. Când am mers la școală eram deja mai mare ca ceilalți copii și nu aveam haine frumoase ca ei. La început, am încercat să ascund faptul că merg la Centrul de zi. Îmi era rușine și chiar dacă nimeni nu știa nimic despre asta, tot nu voiau să se joace cu mine. Învățătoarea noastră e foarte bună și m-a ajutat să mă obișnuiesc cu colegii mei.

Împreună formăm o stâncă

Joël este un tânăr care locuiește în Majunga, în partea de nord-est a Madagascarului. Împreună cu locuitorii unui sat, a lucrat pentru ca școala de acolo să aibă un nou acoperiș și să poată găzdui toți elevii.

De Joël Félicien Heriniaina (Madagascar)

Anul trecut în septembrie, am mers în satul cumnatului meu, la o distanță de 100 km depărtare de Tananarive pentru a-l ajuta să repare un mormânt. Odată ajuns acolo, într-o plimbare, am văzut că școala primară a satului nu avea acoperiș sau ușă și avea doar două încăperi.

Mi s-a spus că elevii învățau în ture de câte două ore pe zi. Doar cei mari puteau învăța mai mult de două ore pe zi, pentru a se putea pregăti pentru examenul de sfârșit de ciclu primar. Pe deasupra, când ploua, era imposibil de ținut lecții, deci orele erau anulate. În ciuda acestor dificultăți, am aflat că rezultatele copiilor erau bune.

Am fost impresionat de această situație și am decis, plin de entuziasm, că trebuie să fac ceva. Am fost la primar, ca să discut cu el problema.

„Ce are de-a face cu tine? Tu ești un străin.”, mi-a răspuns primarul. Am făcut eforturi să rămân calm și i-am explicat că nu mi se pare normală situația copiilor, de a avea cursurile anulate când plouă. Mi-a spus că nu are fonduri pentru construcția unei școli.

Odată întors acasă, l-am întrebat pe cumnatul meu despre școală. Răspunsul lui a fost: *„Ar trebui să-ți vezi de treaba ta și să nu te implici mai mult.”* Știam în sinea mea că trebuie să încerc să fac ceva. M-am întâlnit cu profesorul școlii și i-am spus că nu am mijloace financiare, dar că totuși mi-ar plăcea să discut cu el despre școală. Mi-a spus că i-ar plăcea să se îmbunătățească condițiile pentru elevi, dar că nu vede nicio soluție.

Am mers împreună la primăria comunală, la mai mult de o oră de mers pe jos. Când primarul l-a văzut pe profesor, a spus sec: *„Aici încă nu sunt fonduri pentru școală, și nu nici nu o să poți găsi banii necesari altundeva.”*

Eu am insistat: *„Vă rugăm, vrem doar să discutăm, suntem toți oameni aici.”* Primarul mi-a răspuns: *„Cine ești tu să te amesteci în treburile oamenilor de aici? Ești un străin în sat.”* l-am explicat de ce venisem în sat. *„Vezi-ți de mormânt cu cumnatul tău și apoi du-te acasă.”* Nu a vrut să mai discute cu noi.

Sunt un membru ATD Quart Monde, în grupul *‘Minți laolaltă’*. Acesta e format din oameni provenind din diferite medii sociale și suntem obișnuiți să împărtășim și discutăm idei despre munca ATD Quart Monde în Madagascar. Am luat exemplul discuțiilor noastre pentru a încerca să rezolv problema școlii. Împreună cu profesorul, am adunat părinții copiilor și le-am explicat: *„Anotimpul ploios se apropie și dacă vreți ca școala să fie renovată, trebuie să contribuiți cu toții.”*

Am decis împreună că unul dintre profesori se va ocupa de fonduri. Fiecare a donat ce a putut și 10 zile mai târziu am avut destui bani pentru a cumpăra foi de metal, lemn și cuie. Locuitorii din sat au reușit să cumpere 8 foi.

Până și primarul a contribuit. L-am implicat și pe părinți, invitându-i să facă ei înșiși renovarea, iar ei au acceptat cu drag. Renovarea acoperișului a fost un succes. Nu doar că am reparat acoperișul, dar oamenii au donat și ușile necesare. Două luni mai târziu școala era reparată și astăzi copii pot învăța în liniște și în siguranță, chiar și când plouă.

Cumnatul meu m-a încurajat când a văzut școala. Profesorul mi-a zis: „Ești tânăr și deja ai o astfel de atitudine? Ești un exemplu de urmat pentru noi!” Eu am răspuns:

„Dacă fiecare își ia responsabilitățile în serios, țara noastră va ajunge departe.”

A continuat să mă laude, dar am schimbat subiectul; sunt prea timid pentru a putea accepta laudele. Din punctul meu de vedere, renovarea școlii a fost posibilă pentru că toată lumea s-a implicat.

Luptați pentru drepturile voastre

Doi frați obțin dreptul de a-și înregistra domiciliul, ceea ce le dă curajul să ceară drepturi pentru un viitor mai bun.

By Ramon, Javi and Sophie (Spain)

Ramon și Agustin sunt frați. Ei au locuit multă vreme într-un cartier de barăci care au fost demolate de autoritățile municipale ca parte din planul de dezvoltare al zonei. Ideea era să se construiască așa-numitul cartier Valdecarros, unde urmau să locuiască 150.000 de oameni.

Ca multe alte intervenții urbane din sud-estul Madridului, proiectul nu a fost terminat din cauza crizei financiare și a bulei imobiliare.

Majoritatea familiilor au plecat, iar casele în care locuiseră au fost demolate. Totuși, Ramon, Augustin și frații lor au rămas pentru că nu aveau unde să se ducă în altă parte. Obligați să locuiască într-o baracă mică, nu știau că au dreptul să se „împroprietărească” sau să se înregistreze oficial ca locatari ai casei lor.

„Ne luptăm să facem rost de toată documentația”, spune Ramon. „Mereu am căutat să facem ceva, căutăm fier vechi, lucrăm ori de câte ori se poate... eu reciclez fier vechi, îl pun pe bicicletă și îl duc la centrul de reciclare. Să ne înregistrăm că locuim într-o baracă este foarte complicat, am locuit aici foarte mulți ani, mai mult de 40 de ani...”

Ramon renunțase la un moment dat să-și mai construiască vreo baracă pentru că își pierduse speranța.

„Mereu ne-au dărâmat casele și așa am ajuns aici...Este inacceptabil să lași oamenii în stradă, dar asta s-a întâmplat de fiecare dată. Am construit aceste barăci pentru că nu avem niciun fel de venit și de aceea avem nevoie de ele.”

Ramon adaugă, *„Mi-au distrus multe case. Am construit 6 case în Las Barranquillas. Poliția a venit și le-a dărâmat de fiecare dată.”*

Totuși acum câteva luni, fratele său, Agustin, a avut un accident și a stat câteva zile în spital. Ramon a construit altă baracă, încât fratele lui să se poată vindeca în liniște după accident. Ne arată cu mândrie noua baracă cu două camere și o sobă, care va ține frigul departe pe timp de iarnă. Ramon a lucrat mulți ani în construcții. În același timp, a scris pe casă numărul 6 ca să poată da o adresă poliției și să se înregistreze ca rezident.

În Spania, rezidența oficială este esențială pentru a avea acces la drepturi de bază, precum îngrijire medicală, locuință socială și ajutor social. Dar când oamenii trăiesc în sărăcie fără vreun fel de siguranță/protecție, obținerea acestui drept, care deschide ușa către multe alte drepturi, este un proces anevoios și plin de obstacole.

„Pentru înregistrarea domiciliului trebuie să ceri poliției să vină și să confirme că locuiești acolo unde ai declarat, dar este un proces lent și anevoios, și le ia luni de zile să te înregistreze. Am mers la biroul municipal și

am cerut poliției să vină și să verifice că locuim în baracă. A durat o lună până au venit să confirme și dacă nu ești acasă, trebuie să mergi și să depui din nou cerere. Noi a trebuit să mergem de 3 ori ca să vină să ne înregistreze domiciliul. Până la urmă am reușit pe 16 noiembrie 2016.” Pe tot parcursul acestui proces îndelungat, Javi, voluntar permanent la ATD Fourth World i-a însoțit pe frați.

„Tot acest teren aparține statului, de aceea nu am construit case mai bune. Acum suntem înregistrați cu domiciliul în baracă și asta ne dă o oarecare siguranță. Dar ne aflăm aici ilegal.”

Obținerea domiciliului le-a dat fraților speranța într-o viață mai bună.

„Eu cred că odată cu domiciliul, voi avea mai multe drepturi. Voi putea beneficia de asigurare medicală, de card de transport și, de asemenea, voi avea acces la un venit minim. Următorul pas este să obțin un venit ca să îmi

pot permite să cumpăr mâncare și medicamente.”

Ramon știe că drumul pe care îl are în față este îndelungat și plin de piedici administrative. Chiar dacă reușește, obținerea unui venit minim nu îi va permite să se mute într-o casă, din cauza prețurilor de chirie tot mai mari pentru locuințele de stat.

„Statul spune că există dreptul la locuință, prin urmare ar trebui să existe locuințe accesibile pentru toată lumea!” spune Jose, nepotul lui Ramon.

„Viața noastră este o luptă în fiecare zi”, spune cumnatul lui Ramon cu amărăciune. „Ei vor să scape de barăci, ca oamenii să aibă casa lor și să poată plăti pentru curent, apă și impozite. Dar bineînțeles că pentru mulți oameni nu este posibil să locuiască legal. Traiul ilegal este mai ieftin.”

Ilegalitatea nu este o decizie; este o consecință a încălcării drepturilor omului. Sărăcia ar trebui declarată ilegală. Lângă baraca lor construită în mijlocul nesiguranței, zâmbetul lui Ramon sfidează sărăcia și arată speranța într-un viitor mai bun.

Carta internațională 17 octombrie

Ziua internațională pentru eradicarea sărăciei

*Proclamată de Organizația Națiunilor Unite
drept Ziua internațională pentru eradicarea sărăciei*

Extrase din Carta internațională referitoare la Ziua internațională pentru eradicarea sărăciei (17 octombrie).

1-Ziua aceasta ne cheamă la o adunare pentru pace și demnitate umană în spiritul declarației gravate pe placa comemorativă în onoarea victimelor sărăciei extreme din Piața Trocadero din Paris, Franța.

La 17 octombrie 1987, militanți ai drepturilor omului și a cetățenilor din toate țările s-au adunat în această piață. Au adus omagiu victimelor foamei, ignoranței și violenței. Și-au arătat convingerea că mizeria poate fi evitată. S-au proclamat solidari cu toți cei care luptă în lumea întreagă pentru eradicarea ei.

„Acolo unde există femei și bărbați condamnați să trăiască în condiții de extremă sărăcie, drepturile omului sunt violate. Să fim uniți pentru a le face să fie respectate este o datorie sfântă.”

Părintele Joseph Wresinski

2-Ziua oferă șanse de a promova întâlniri care nu s-ar întâmpla în mod normal în viața de zi cu zi, între cei mai săraci și ceilalți cetățeni, legate de dorința și angajamentul comune de a eradica sărăcia extremă.

3-Ziua trebuie să recunoască și să respecte demnitatea egală a tuturor. Recunoscând faptul că cei mai săraci sunt adesea victimele tuturor formelor de violență peste tot în lume.

4-Ziua internațională ar trebui să includă sau să reflecte angajamentele și contribuțiile persoanelor care luptă împotriva sărăciei extreme în fiecare zi. Contribuțiile aduse de cei mai săraci fac parte integrantă din orice adunare sau inițiativă.

5-Ziua internațională este menită să promoveze și să demonstreze înțelegerea reciprocă, solidaritatea și responsabilitatea comună a tuturor persoanelor și grupurilor care provin din medii diferite, care lucrează în strânsă colaborare cu persoanele care trăiesc în sărăcie. Prin urmare, pregătirile pentru celebrarea Zilei ar trebui să fie un proces care se desfășoară pe tot parcursul anului.

6-Ziua internațională simbolizează lupta de zi cu zi a celor care trăiesc în condiții de sărăcie extremă.

7-Ziua internațională ne amintește că cei mai săraci sunt adesea nevoiți să trăiască în rușine. Prin urmare, organizatorii trebuie să se asigure că toate activitățile întreprinse cu această

ocazie, precum și toate mesajele, comunicatele de presă și alte materiale media (texte, fotografii, filme, clipuri, etc.) respectă demnitatea persoanelor care trăiesc în sărăcie și care se află în centrul atenției cu această ocazie.

II. Scopul acestei zile

Pentru a organiza o întâlnire între cetățeni și instituții, publice sau private, ca să își exprime respingerea față de sărăcia extremă printr-unul dintre următoarele moduri (și nu numai):

- Întâlnindu-se, vorbind și interacționând cu persoane care trăiesc în sărăcie;
- Arătându-se solidari cu aceste persoane, inclusiv persoanele care nu sunt prezente sau se tem să participe;
- Educând și mobilizând toate părțile interesate - bărbați, femei, copii, tineri și persoane în vârstă. În această privință, este important ca tinerii și copii să fie educați în spiritul drepturilor omului și eradicării sărăciei;

- Permițând fiecărui cetățean să participe, pe cont propriu sau în cadrul unei organizații, să își exprime solidaritatea și să își reînnoiască angajamentul de a fi uniți într-o luptă comună, făcând un gest important pentru cultura țării sale și respectând spiritul Zilei internaționale;

- Acordându-i o dimensiune internațională sărbătoririi acestei zile;

- Promovând Ziua internațională.

III. Sugestii pentru îndeplinirea acestor obiective

- Să sărbătorim Ziua internațională în anumite locuri care pun în evidență și amintesc de istoria frecvent uitată a celor mai săraci sau care onorează sau respectă victimele sărăciei;

- Să le onorăm pe victimele sărăciei extreme prin reafirmarea legăturii dintre sărăcie și drepturile omului.

IV. Ce nu este Ziua internațională

Această zi nu ar trebui să fie considerată drept:

- O adunare pentru persoane cu responsabilități politice, administrative sau asociative;

- O platformă sau eveniment pentru revendicări sau publicitate personală, sau pentru ca anumite organizații publice sau private să afirme, promoveze sau să facă publicitate acțiunilor pe care le întreprind pentru cei săraci;

- Un loc în care persoanele care trăiesc în sărăcie își arată suferința în fața altora.

www.overcomingpoverty.org

ATD FOURTH WORLD

Contact for South-East Europe / Contact pour le Sud-Est de l'Europe / Contact pentru Europa de sud-est:

benoit.reboulsalze@atd-quartmonde.org

+359 876 718 983

www.atd-fourthworld.org

veronique.reboulsalze@atd-quartmonde.org

+359 878 189 254

www.overcomingpoverty.org

© ATD Fourth World 2017